

Indeks transparentnosti lokalne samouprave 2022 (Local Transparency Index – LTI) Konačni izveštaj

Transparentnost Srbija

Maj 2022

Sadržaj

Sažetak	4
Metodologija	7
Opšta zapažanja	10
Opšta ocena transparentnosti lokalne samouprave i perspektive za poboljšanje	10
Neki sistemski problemi i zapažanja	10
Rezultati JLS u pojedinim oblastima istraživanja	13
Pregled	13
Oblasti istraživanja	16
Pregled	16
Javne nabavke	18
Slobodan pristup informacijama	18
Budžet	18
Javne rasprave i javni konkursi	18
JLS i građani	19
Javna preduzeća i javne ustanove	19
Informator o radu	20
Skupština i veće	20
Ostali indikatori	20
Učinak 25 JLS koje imaju podršku USAID GAI projekta	21
Učinak gradskih opština	25
Pregled	25
Poređenje uporedivog	26
Kategorije	26
Godina na godinu	28
Skupština i veće	29
Budžet	30
Lokalna samouprava i građani	31
Pristup informacijama od javnog značaja i informator o radu	31
Javne nabavke	32
Javna preduzeća i javne ustanove	32
Javne rasprave i javni konkursi	33
Ostala pitanja	34
Poređenje sa prethodnim LTI istraživanjima	35

Preporuke.....	36
Aneksi.....	38
Aneks 1. Prosečan rezultat po indikatoru	38
Aneks 2. Rezultati po opštinama/gradovima - poređenje sa LTI 2021	43
Opštine koje su izgubile više od 10 poena od 2020	47
Aneks 3: Najbolji akteri po kategorijama	48
Skupština i veće.....	48
Budžet.....	49
JLS i građani.....	49
Slobodan pristup informacijama	50
Informator o radu.....	50
Javna preduzeća i javne ustanove.....	50
Javne rasprave i javni konkursi.....	51
Aneks 4. Poređenje LTI indikatora 2022 - 2021 - 2020	52
Aneks 5. Lista indikatora LTI 2015, 2017, 2019, 2020, 2021 i 2022	60

Sažetak

Indeks transparentnosti lokalne samouprave LTI 2022 predstavlja istraživanje¹, ocenjivanje i rangiranje 145 jedinica lokalne samouprave i 25 gradskih opština u Srbiji, koje sprovodi Transparentnost Srbija. Ovo je šesta godina (četvrta u nizu) u kojoj TS sprovodi ovo istraživanje.

Opštine i gradovi su rangirani na osnovu kriterijuma transparentnosti, određenih putem 95 indikatorskih pitanja. Konačne ocene, odnosno indeksi mogu biti u rasponu od 0 do 100, a u praksi su ove godine opštine i gradovi imale ocene između devet i 87.

Prosečna ocena 145 JLS u 2022. godini je 49, jedan poen bolje nego u istraživanju LTI 2021. To je i dalje slab rezultat, ali za tri poena bolji nego što je bio u LTI 2020 (46) i mnogo bolji nego prosečnih 40 u 2019. i 2015. godini.

ocena/godina	2015	2017*	2019	2020	2021	2022
maks	74	67	67	83	90	87
prosek	40	NA	40	46	48	49
min	11	11	12	18	21	9

Skoro polovina (49%) svih opština je poboljšala svoje rezultate². S druge strane, 46% je zabeležilo pad u odnosu na prethodnu godinu³.

Što se tiče kategorija, povećanje je zabeleženo u pet oblasti, od kojih je samo jedan rast značajniji – „Javne rasprave i javni konkursi“, sa 44,3% na 54,7%. Četiri oblasti su zabeležile pad, od kojih su dve značajno pale – „Informatori“ sa 51,9% na 41,7% i „Javne nabavke“ sa 95,5% na 72,6%. Ovo poslednje se očekivalo nakon stupanja na snagu novog Zakona o javnim nabavkama. Naime, naručioci više nisu u obavezi da informacije objavljuju na svom sajtu, već samo na Portalu javnih nabavki.

“Skupština i veće” i dalje je najmanje transparentna kategorija. Treba, međutim, pomenuti da je 25 opština i gradova koji su imali podršku USAID Projekta za odgovornu vlast - GAI u aktivnostima za povećanje transparentnosti ostvarili znatno bolji rezultat u ovoj oblasti nego ostale jedinice lokalne samouprave (JLS). Razlika je još veća kada se uporedi rezultat 13 opština koje su duži niz godina imale podršku USAID GAI programa sa ostalim JLS. Ove opštine i gradovi su takođe imale znatno bolji prosečan rezultat (62, ako se posmatra 13 koje su bile uključene u fazu 1 i 2 programa, odnosno 56 ako se svih 25 uzme u obzir) nego ostale JLS (45). Ovo pokazuje da samo LTI istraživanje i redovno objavljivanje rezultata, uz rad sa lokalnim samoupravama na sprovođenju reformi, pomažu povećanju transparentnosti.

¹ Projekat „Indeks transparentnosti lokalne samouprave“ sprovedla je Transparentnost Srbija zahvaljujući podršci USAID-a.

² 71 od 145, na računajući gradske opštine

³ 67 od 145.

Pojedinačno posmatrano, ukupno je 21 lokalna samouprava zabeležila porast od 10 ili više poena u odnosu na prethodno rangiranje. Dvadeset jedna od 145 opština ima LTI veći od 60⁴, 11 ih je dobilo ocene iznad 70, a četiri iznad 80. Ovog puta nijedna opština nije disegla rezultat 90⁵. Sa stanovišta održivog rasta transparentnosti (i ocena), takođe je važno naglasiti da je 38 JLS imalo konstantan rast (ili barem stagnaciju) LTI u poslednja tri istraživačka ciklusa (LTI 2020, 2021 i 2022).

S obzirom na to da su promene u zakonodavstvu o javnim nabavkama i pandemija uticale na skor u nekim kategorijama, rezultati se mogu označiti kao ohrabrujući ili barem ne razočaravajući. Čini se da su neke opštine na stabilnom kursu u protekle tri ili četiri godine, i to bi se, uz dosta opreza, moglo opisati kao održivo. Međutim, još je rano za zaključak da je postignut održiv nivo transparentnosti širom zemlje. I dalje postoje velike fluktuacije u obe polovine tabele. Naime, neke dobro ocenjene JLS iz prethodnih LTI ciklusa bile su lošije u ovom istraživanju; neke opštine sa visokim porastom u LTI 2021 imale su pad u LTI 2022.

S druge strane, neke koje su dugi niz godina bile loše rangirane značajno su povećale svoje rezultate. Izbori održani 2020. godine, personalne promene koje su usledile, u kombinaciji sa oslanjanjem na „političku volju“ u odsustvu pisanih procedura za održavanje transparentnosti, mogli su da dovedu do pozitivnih i negativnih promena u rezultatima u nekim opštinama. Glavni zaključak istraživanja je ostao nepromenjen u odnosu na dva prethodna ciklusa – LTI 2021 i LTI 2020 - potrebni su značajni i kontinuirani naponi da se poboljša i održi transparentnost čak i među najboljim JLS. Za postizanje i održavanje transparentnosti neophodno je usvojiti jasne procedure koje će precizno propisati odgovornost, a što je još važnije – ove procedure se moraju primeniti.

USAID je podržao neke opštine da donesu akte koji propisuju te procedure. Dodatni podsticaj bi mogao biti dat uvođenjem zakonskih obaveza za lokalne samouprave (u pogledu transparentnosti) od strane centralne vlade.

Bolji rezultati su vidljivi u oblastima u kojima je transparentnost propisana zakonima. Kada se obaveze okinu (kao što je slučaj sa javnim nabavkama i objavljivanjem podataka na sajtu naručioca), neveliki broj JLS će nastaviti sprovođenje dobre prakse. Dalje, pandemija je bila opravdanje za ukidanje nekih praksi, ali nisu zabeleženi pokušaji da se kreiraju novi on-line alati (ili iskoriste postojeći, dostupni) za komunikaciju lokalne uprave sa građanima i preduzećima.

Pojedinačno gledano, nije bilo mnogo promena među 10 najbolje rangiranih gradova i opština. Najveći skok zabeležio je Tutin, sa 93. na 4. mesto, uz rekordno povećanje indeksa, sa 42 na 81. Bečej je pao sa prvog na 13. mesto, petrovac i Temerin sa 17. na 66.

S druge strane, Užice se popelo sa 15. na šesto. Treba pomenuti i Piroat, Rašku i Kruševac koji su zabeležili primetan skok – sa 102. na 14, 41. na 19. i sa 70. na 12. mesto,

Novi Pazar ima najbolju ocenu, a Sombor je ponovo drugi.

⁴ U LTI 2021 bilo ih je 20 a u LTI 2020 bilo ih je 13

⁵ Bečej koji je bio na prvom mestu 2021. godine pao je sa 90 na 67 poena, što je najveće smanjenje indeksa u 2022. u poređenju sa 2021.

LTI pozicija/ocena	LTI 2022	LTI 2021	LTI 2020
Novi Pazar	1/87	4/78	2/82
Sombor	2/85	2/88	3/80
Sokobanja	3/84	5/75	8/68
Tutin	4/81	93/42	78/45
Kanjiža	5/79	3/83	4/77

Posmatrano i iz pozitivne i negativne perspektive, rezultati LTI 2022 pokazuju kako ukidanje zakonskih obaveza, pandemija (bez uvođenja novih praksi za interakciju) i direktna podrške opštinama i gradovima, utiču na transparentnost. Nakon izrade mehanizama koji bi trebalo da garantuju da poboljšanje ne zavisi od političke volje ili entuzijazma pojedinaca u lokalnoj administraciji (kao što je to urađeno sa opštinama uključenim u GAI projekat), te mehanizme treba dalje širiti, i treba pružiti podršku JLS (i pratiti ih) da ih primene. Sam LTI, kao dugoročni mehanizam za praćenje, još jednom se pokazao kao smernica za lokalne samouprave koje su spremne i voljne da povećaju transparentnost svog rada.

Metodologija

Indeks transparentnosti lokalne samouprave (LTI) je instrument za merenje i ocenjivanje nivoa transparentnosti opština i gradova, i njihovo rangiranje, koji je osmislila Transparentnost Srbija (TS).⁶ Prvi put TS je uradila istraživanje 2015. godine, kada je bilo obuhvaćeno 168 gradova, opština i gradskih opština. Istraživanje je ponovljeno na manjem uzorku od 15 opština i gradova 2017, dve godine kasnije. U 2019, TS je ponovo sprovela istraživanje na nacionalnom nivou, prvo od četiri u nizu koje je podržao USAID. Istraživanja su urađena i 2020, 2021. i 2022. godine,

Od 2015, TS je uverena da redovno sprovođenje ovakvog istraživanja omogućava poređenje aktuelnih rezultata gradova i opština, praćenje njihovog napredovanja ili nazadovanja tokom dužeg vremenskog perioda, kao i utvrđivanje “uskih grla” transparentnosti. Takođe, rezultati ovakvog istraživanja bi mogli inicirati izmene u propisima i praksi u onim oblastima koje su problematične u velikom broju jedinica lokalne samouprave (JLS). Pored toga, kontinuirano praćenje transparentnosti podstiče kompetitivnost među JLS, što se potvrdilo u prethodnim ciklusima. Transparentnost Srbija je stoga uverena da je održivo finansiranje za LTI istraživanje na nivou cele zemlje u periodu 2019-2022 pomoglo ne samo ocenjivanju nivoa transparentnosti opština i gradova u Srbiji već i njegovom poboljšanju.

Prema metodologiji TS, indeks transparentnosti se izračunava kao zbir poena dobijenih na osnovu odgovora na indikatorska pitanja, i kreće se u rasponu od 0 do 100. Ove godine, isto kao i u 2021, 2020. i 2019, korišćeno je 95 indikatora (indikatorskih pitanja). Negativan odgovor donosi 0 bodova, a pozitivan 1 ili 2. Konkretnije, pitanja koja se odnose na pet najvažnijih indikatora transparentnosti („osnovni indikatori“) donose 2 poena za pozitivan odgovor i 0 za negativan, dok preostalih 90 pitanja donose 1 ili 0 poena.

Odgovori na indikatorska pitanja su prikupljeni pregledanjem zvaničnih internet prezentacija gradova, opština i gradskih opština. Korišćen je i metod direktnog uvida, posetom svim uslužnim centrima i prostorijama lokalne uprave. Treća grupa podataka prikupljena je po metodi zahtev – odgovor, na osnovu pažljivo osmišljenih zahteva za pristup informacijama od javnog značaja upućenih gradovima i opštinama. Četvrtu grupu izvora predstavljaju podaci pribavljeni od drugih relevantnih organa (Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti, Agencija za sprečavanje korupcije). Ocenjivanjem je obuhvaćeno ukupno 145 gradova i opština i 25 gradskih opština. Za potrebe ovog istraživanja, za gradove, opštine i gradske opštine se koristi zbirni naziv – jedinice lokalne samouprave (JLS), iako formalnopravno gradske opštine to nisu.

Svih 145 gradova i opština⁷ rangirano je zajedno, dok je 25 gradskih opština ocenjeno ali ne i rangirano, s obzirom da nemaju iste nadležnosti kao opštine. Naime, njihov obim poslova zavisi isključivo od statuta grada u čijem su sastavu, a ta se praksa razlikuje od grada do grada. Uz to, neki od indikatora se ne mogu primeniti na gradske opštine. Uz to, neki od indikatora se ne mogu primeniti na gradske opštine. Na primer, neke od gradskih opština nemaju mesne zajednice, nemaju javna preduzeća ili javne ustanove pod svojom kontrolom, i ne dodeljuju imovinu u zakup. Zbog toga bi izračunavanje

⁶ Prilikom osmišljavanja LTI indeksa, korišćena su prethodna, slična iskustva članica mreže Transparency International, posebno slovačke podružnice, kao i hrvatske organizacije GONG, čiju je metodologiju koristio i TI BiH.

⁷ Kako je propisano Zakonom o teritorijalnoj organizaciji Republike Srbije (Sl. Glasnik Republike Srbije, br. 129/2007, 18/2016 i 47/2018), osim onih sa Kosova („teritorija autonomne pokrajine Kosovo i Metohija“).

relativnog indeksa (u odnosu na stvarne nadležnosti i aktivnosti) značajno komplikovalo utvrđivanje LTI i nikada ne bi moglo da bude u potpunosti tačno sa metodološke tačke gledišta.

Stoga smo odlučili da gradskim opštinama dodelimo 0 bodova na svako pitanje za koga određene informacije nedostaju, čak iako u nekim slučajevima te opštine nisu imale dužnost ili mogućnost da informacije dostave ili objave. Zbog toga ne bi bilo poželjno porediti njihove pozicije i indekse sa indeksima ostalih JLS. Šire gledano, poređenja su moguća među opštinama unutar istog grada. Međutim, i u ovom slučaju bi trebalo biti oprezan. Čak i kada rade u sličnom pravnom okviru, opštine mogu raditi u veoma različitim okruženjima, pa neki indikatori mogu biti irelevantni (npr. da li opština uopšte ima svoje svoje institucije i preduzeća ili ne). Tako je za ocenjivanje transparentnosti gradskih opština najbolje posmatrati trend svake pojedinačne opštine kroz više ciklusa ocenjivanja.

Kada se porede rezultati LTI 2022 sa sa [LTI 2015](#), [LTI 2019](#), [LTI 2020](#) i [LTI 2021](#), potrebno je imati u vidu da je TS u međuvremenu promenila neka indikatorska pitanja.⁸ Indikatori u LTI 2020 su bili istovetni onim iz 2019.godine. Međutim, neki indikatori su promenjeni u istraživanju 2021 u odnosu na prethodno. TS ih je promenila kako bi se stekla jasnija slika o transparentnosti u nekim pojedinačnim oblastima (na primer, razdvajanjem pojedinačnih indikatora koji su zahtevali pozitivnu ocenu da bi ispunili dve obaveze u dva odvojena pokazatelja), kako bi se postigla bolja ravnoteža za ukupnu ocenu u odnosu na pojedine oblasti (kategorije) i kako bi se veći akcenat stavio na oblasti koja predstavljaju veći rizik od korupcije (povećanje udela javnih tendera i javna preduzeća).

U radu na prikupljanju podataka, istraživači Transparentnosti Srbija detaljno su pregledali internet sajtove svih 170 JLS. Potom je koordinator istraživanja, pre unošenja prikupljenih podataka u tabelu, ponovo pregledao sve označene izvore informacija.

U cilju prikupljanja podataka za nekoliko indikatora, svim JLS smo poslali zahteve za pristup informacijama od javnog značaja. Svaki zahtev je sadržao pitanja u vezi sa šest indikatorskih pitanja. Na njih nije odgovorilo 24⁹ JLS ili 16% (tri grada, 18 mesta i tri gradske opštine), što je daleko bolje nego 2021. godine (ukupno 46 JLS ili 27% - šest gradova, 27 mesta i 13 gradskih opština). Ovo je isto kao i konačni odgovor iz 2020. (24 JLS nisu odgovorile).

Kao i u prethodnim istraživanjima, svim opštinama smo poslali i po jedan zahtev za pristup informacijama koristeći strategiju "pokrivenog kupca". Prema ovom konceptu, umesto TS kao organizacije, zahtev je potpisao jedan građanin, ostavljajući privatnu mail adresu za prijem odgovora. Ovim indikatorom nismo želeli da merimo transparentnost bilo koje pojedinačne informacije, već da steknemo uvid u to da li jedinice lokalne samouprave dostavljaju informacije i odgovaraju na zahteve na isti način kada stignu od "običnog građanina" kao što to čine kada dobiju zahteve od organizacije civilnog društva. Ove godine, 125 JLS odgovorilo je na zahtev građanina i dostavilo tražene informacije. To je manje nego 2021. (130), 2020. (138) i 2019. godine (150), što ukazuje na generalno manje poštovanje Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja.

⁸ Razlozi za promenu bili su rezultati i iskustva iz prethodnih istraživanja, promene propisa i uvođenje novih zakonskih obaveza u vezi sa sprečavanjem korupcije i povećanjem transparentnosti. Naime, na osnovu rezultata LTI 2015, istraživački tim otkrio je da podaci za neke pokazatelje nisu dovoljno jasni ili da se rezultati mogu tumačiti na različite načine, a neki su prilagođeni već u pilot istraživanjima na manjem uzorku opština u 2016. i 2017. godini. Nadalje, usvajanje novih zakona u oblastima kao što su javna preduzeća, inspekcije, urbanističko planiranje, lokalni antikorupcijski planovi i lobiranje uključeno je u indikatore relevantne za LTI 2019. Kada se ponderira, uticaj promena indikatora u poređenju LTI 2019 i 2020 sa LTI 2015, približno iznosi 1,5 poen.

⁹ Četiri su odgovorile u postupku verifikacije.

Transparentnost Srbija i “prikriveni kupac” se nisu žalili Povereniku u ovom slučaju, jer bi vreme potrebno za donošenje odluke po žalbi verovatno prevazišlo rok za završetak istraživanja. Ukoliko nema odgovora niti direktnih dokaza o postojanju informacija koje su tražene prvim setom zahteva, rezultat je nula za te indikatore. Isti princip smo koristili i u prethodnim istraživanjima.

Saradnici organizacije TS prešli su više od 10.000 kilometara tokom istraživanja, i posetili svih 170 jedinica lokalne samouprave. Obišli smo opštinske uprave, tačnije, njihove uslužne centre, i na taj način utvrdili kakva je situacija za pet indikatora na licu mesta. Ove posete dogodile su se u novembru 2021.

Zbog pandemije su se istraživači suočili sa određenim ograničenjima, ali ne u istoj meri kao godinu dana ranije.

Kao i prošle godine, u nekoliko navrata istraživači TS su se suočili sa sumnjičavošću zaposlenih u uslužnim centrima ili radnika obezbeđenja. Ipak, većina zaposlenih u lokalnim samoupravama sa kojima smo imali interakciju tokom traživanja, bili su predusretljivi i uslužni. To je istovremeno potvrdilo da su zaposleni u većini JLS upoznati sa LTI istraživanjem.

Svi prikupljeni podaci su na kraju uneti u glavnu tabelu, a poređenja su predstavljena u nekoliko tabela koja se nalaze u ovom izveštaju.

Poslednji korak bila je verifikacija rezultata. Kako bismo sprečili eventualne propuste i mogućnost da usled toga pojedine JLS budu lošije ocenjene, svima smo poslali zahteve za pristup informacijama sa listom nedostajućih podataka, kako bismo im omogućili da nam dostave link do traženih informacija, ako su objavljene a naši istraživači iz nekog razloga nisu mogli da ih nađu. To je bila ujedno prilika za sve JLS da dodaju nedostajuće linkove na svoje sajtove i informišu nas o tome. Neke JLS su nam dostavile samo tvrdnju da (nedostajuće) informacije ili dokumenta postoje na sajtu ali ne i jasan dokaz o lokaciji na kojoj se ti podaci nalaze. TS je ponovo izvršila proveru. U vezi sa odgovorima, ako je JLS samo ustvrdila da podaci postoje, bez linka ili pojašnjenja gde se mogu naći, ocena se nije menjala. U 2022. godini 51 JLS (od 170, tačno 30%) je odgovorilo na dopis, u poređenju sa 46 u LTI 2021, 37 u LTI 2020 i 74 u 2019. Verifikacija je rezultirala rastom prosečne LTI ocene za celu Srbiju za dva poena u odnosu na preliminarnu ocenu.

Konačno, uvek treba imati u vidu da rezultat LTI predstavlja **status transparentnosti koji je procenjen u trenutku kada je istraživanje obavljeno ili verifikacija finalizirana**. Stvarna, trenutna, transparentnost JLS, tj. stanje na njihovim veb sajtovima i u njihovim prostorijama, može se, dakle, razlikovati od statusa u trenutku objavljivanja ovog izveštaja.

Opšta zapažanja

Opšta ocena transparentnosti lokalne samouprave i perspektive za poboljšanje

Glavno zapažanje u vezi sa LTI 2022 je da **održiva transparentnost nije postignuta** i, u većini slučajeva, **napredak se postiže kada se pomogne lokalnim samoupravama** (podrška kroz razne programe, od nacionalnih ili lokalnih NVO) i/ili kada postoji **politička volja** da se „unovči“, u političkom smislu, transparentnost i borba protiv korupcije. U nekim slučajevima, **konkurencija između lokalnih samouprava** je podstakla uspeh koji bi, međutim, mogao biti upitan sa stanovišta održivosti. Pravila uspostavljena na nacionalnom nivou mogu biti od pomoći u postizanju održive transparentnosti. Pandemija i mere koje imaju za cilj sprečavanje širenja virusa i dalje utiču na transparentnost u negativnom smislu. JLS nisu razvile nove mehanizme da zamene one koji su ukinuti iz zdravstvenih razloga. Ostaje i zapažanje iz nekoliko prethodnih ciklusa istraživanja – **ocene su veće, a transparentnost veća u onim oblastima u kojima je zakonom izričito propisana obaveza objavljivanja informacija i sankcije za njihovo kršenje**. Slučaj javnih nabavki, gde su ukinute neke zakonske obaveze, a ocene su značajno pale (sa 95,5% na 72,6%), potvrđuje ovo zapažanje. Određeno poboljšanje je napravljeno u oblasti „Javne rasprave i javni konkursi“, a prosečna ocena (54,7% u poređenju sa 44,3% u LTI 2021) je nešto iznad nivoa LTI 2020 (51,6%). Ona je, međutim, veća od LTI2019 (43,8%), godinu pre pandemije, što bi moglo biti ohrabrujuće.

U oblasti „Javna preduzeća i javne ustanove“ primetan je stabilan rast sa 29% u LTI 2019. na 47,6% u LTI 2022. Zakon o javnim preduzećima propisuje obavezu i kazne za neobjavljivanje podataka. Međutim, pored zakonskih obaveza, od ogromnog je značaja primenapropisanih mehanizama, uključujući mehanizme kazni. Za kršenje obaveza propisanih Zakonom o javnim preduzećima ne podnose se prijave, a istovremeno 15% posmatranih JP (iz uzorka) **nemaju svoju veb stranicu**. S druge strane, ovo je napredak u odnosu na LTI 2021, kada 22% posmatranih JP nije ispunilo ovu obavezu propisanu još 2012. godine.

Istraživanje je ponovo identifikovalo neke primere dobre prakse, neke od njih traju već godinama, a neke dobre prakse su replicirane. S druge strane, većina loših praksi takođe postoji. To uključuje nedovoljne informacije o budžetu. Prosečna ocena u ovoj oblasti porasla je sa 55% na 56,7%, ali je i dalje ispod nivoa LTI 2020 (59,2%). U protekle tri godine nije došlo do poboljšanja u problemu nedostupnih ili nedostupnih informacija o odlukama lokalnih skupština. Nakon značajnog poboljšanja u pogledu informatora o radu u LTI 2021 (rast sa 33,6% na 51,9%), pad je zabeležen u LTI 2022 (na 41,7%).

Neki sistemski problemi i zapažanja

Kao što je ranije pomenuto, svi ciklusi istraživanja LTI pokazuju kako nedostatak transparentnosti umanjuje mogućnost pozivanja lokalne uprave na odgovornost. Poslednje tri godine prosečna ocena u oblasti „Skupština i veće“ je oko 35%. Istovremeno, nije došlo do značajnije promene u prosečnoj oceni indikatora koji meri da li se odluke donete na sednicama lokalnih skupština mogu naći na sajtu.

Porastao je sa 33,1% u LTI 2021. na 35,2% ove godine¹⁰. To je zabrinjavajuće s obzirom na to da i dalje skoro 20 odsto lokalnih samouprava na svojim sajtovima nema službeni list, niti link do njega. U takvoj kombinaciji, nedostatak transparentnosti za ove indikatore značajno otežava praćenje gradskih/opštinskih propisa. Dnevni red naredne sednice skupštine je postavljen na samo 46,9% (49% u LTI 2021.) sajtova JLS, a predloženi dokumenti za sledeću sednicu na 24% (20% u LTI 2021.). Još je manje transparentnosti u vezi sa opštinskim većem – odluke se nalaze na 14,5% sajtova JLS.

Aktuelni budžet uopšte nije objavljen na sajtovima 6,9% jedinica lokalne samouprave. K tome, mnogi budžeti (21%) nisu objavljeni u mašinski čitljivom ili barem pretraživom formatu. To znači da se objavljuju u obliku koji se ne može pretraživati, već kao skenirane slike u PDF-u. U LTI 2021. „ohrabrujuće“ je bilo to što je „građanski (vodič kroz) budžet“ objavilo više JLS nego u LTI 2020. (povećanje sa 55,1 na 57,9%). U LTI 2022. pronađen je na 56,6% veb sajtova JLS.

Nakon pada izazvanog merama pandemije, došlo je do izvesnog poboljšanja u organizovanju javnih rasprava o budžetskim pitanjima (ankete građana ili konsultacije). Porastao je na 55,2% sa 39,3%, što je još uvek daleko od 77% u istraživanju iz 2020. Treba napomenuti da nijedna JLS nije organizovala onlajn debatu u slučajevima kada su debate o fizičkom budžetu ukinute „zbog zdravstvenih mera“.

Poboljšanje koje je zabeleženo u oblasti „Javne debate i javni konkursi“ uzrokovano je uglavnom popuštanjem nekih ograničenja zbog zdravstvenih mera tokom 2021. godine i organizovanjem javnih rasprava o nekim drugim pitanjima pored budžeta. Što se tiče javnih konkursa, objavljeno je više rezultata na konkursima za dodelu sredstava i medija i nevladinih organizacija, a smanjena je razlika između procenta JLS sa objavljenim konkursima i objavljenih rezultata.

Kao što je gore pomenuto, **postoji blagi ali stabilan napredak od LTI 2019 do LTI 2022 u oblasti javnih preduzeća i javnih institucija**. Međutim, prosečna ocena je i dalje daleko ispod željenog nivoa (47,6% u LTI 2022). Ova oblast ostaje jedna od najproblematičnijih. Praksa imenovanja direktora povezanih sa političkim strankama je notorna činjenica, a ne tajna. U nekim slučajevima (kao što se na državnom nivou videlo u aferi sa direktorom EPS-a) partijska pripadnost u potpunosti prevladava nad stručnošću. Čak i ako (ili kada) to nije slučaj, lokalne samouprave se ne bave u dovoljnoj meri ovim problemima kroz povećanu transparentnost.

I pored zakonskih obaveza, 15% posmatranih JP nema svoje veb stranice. Ovo je slučaj sa 26% posmatranih JU. U 29% JLS, postojao je najmanje jedan slučaj da je direktor JP bio na funkciji nakon što je istekao mandat vršioca dužnosti, a javni konkursi nisu bili objavljeni ili sprovedeni. Sveobuhvatne informacije o procedurama izbora direktora mogu se naći na sajtovima 7,6% JLS (11 JLS, u poređenju sa 6 u LTI 2021), s tim što je situacija nešto bolja, ali daleko od dobre, kada su u pitanju osnovne informacije o postavljenim – objavljuju se na veb-stranici 17,2% JLS (20,8% u LTI 2021). Iako poboljšana u odnosu na prethodno istraživanje, situacija sa objavljivanjem planova rada i izveštaja o radu i dalje dokazuje koliko je ova oblast zanemarena – za posmatrana JP smo pronašli oko 45% ovih dokumenata, iako je njihovo objavljivanje zakonska obaveza.

Neke dobre vesti iz LTI 2021. ostaju – više JLS svake godine ima odeljke na svojim veb stranicama posvećene JP (89,7% u poređenju sa 86%) i JU (89,7% u poređenju sa 83%). Kao što je ukazano prošle

¹⁰ Svi podaci se odnose na 145 opština i gradova, ukoliko nije drugačije naznačeno.

godine, ovo je prvi korak ka stranici sa sveobuhvatnim informacijama i dokumentima, koje je TS predlagala u svim dosadašnjim zaključcima istraživanja.

Određeno poboljšanje je napravljeno u vezi sa jednim od najupečatljivijih odstupanja uočenih u LTI 2021. Prošle godine je 95,2% JLS objavilo javne pozive za izdavanje imovine u svom posedu, a samo 4,1% (6 JLS) je objavilo izveštaje o ovim zakupima. Ove godine je 97,9% JLS objavilo pozive, a 26,2% je objavilo izveštaje.

Mnoge opštine su imale strategije razvoja sa važenjem do 2020. godine. Neusvajanje novih strategija dovelo je do značajnog smanjenja ovog indikatora u LTI 2021 – sa 77,9% na 34,5%. Sada je ovaj pokazatelj porastao, ali ne na prethodni nivo. U LTI 2022. on iznosi 56,6%.

U oblasti slobodnog pristupa informacijama u celini postoji stagnacija. Međutim, unutar kategorije postoje neke značajne varijacije. Nakon velikog smanjenja broja opština koje su ignorisale zahteve – sa 23% onih bez pritužbi protiv njih u LTI 2020. na 40% u 2021. godini, skor se vraća na 23% u LTI 2022. Ovo bi moglo da dokaže pretpostavku TS iz prethodnog ciklusa da je to poboljšanje zapravo posledica smanjenja ukupnog broja žalbi podnetih Povereniku protiv lokalnih samouprava i lokalnih javnih preduzeća u 2020. godini u odnosu na 2019. godinu.

Nije bilo značajne promene u broju JLS koje su ignorisale zahtev koji je poslao „tajni kupac“ TS – 45¹¹ u LTI 2022, u poređenju sa 40 (od 170) JLS u LTI 2021. Od ovih 45, 22 nisu podnele tražene informacije ni u 2021. godini, a njih sedam ima trogodišnji kontinuitet u neodgovaranju ili nedostavljanju informacija „tajnom kupcu“ TS (Subotica, Plandište, Bogatić, Loznica, Valjevo, Svilajnac, Kostolac), a dve opštine nije odgovorio ni jednom od 2019: Svilajnac i Kostolac. Za tih osam neodgovornih upornih gradova, opština i gradskih opština, podaci su ukršteni sa još dva pokazatelja vezana za postupak u oblasti pristupa informacijama od javnog značaja – pritužbe zbog ignorisanja drugih zahteva i neizvršenih rešenja Poverenika. Čini se da ozbiljan problem sa pristupom informacijama postoji u Subotici, Bogatiću, Loznici, Valjevu, Svilajncu i Kostolcu.

Nakon kratkog poboljšanja u LTI 2021 u oblasti Informatori o radu (33,6% u prethodnim na 51,9%), prosečna ocena je pala na 41,7%. Pad je podstaknut već pomenutim problemom sa obavezama u vezi sa javnim nabavkama (ovaj indikator je pao sa 55,2% na 35,9%) i manjim brojem informacija o uslugama koje se pružaju građanima, koje sadrže (za LTI standard obavezno) podatke o rokovima opštinskih usluga. Međutim, ova četiri indikatora u ovom odeljku ne daju potpunu sliku situacije u vezi sa ovim instrumentom za proaktivnu transparentnost. Napomene koje su vodili TS istraživači pokazuju da se ovi dokumenti i dalje mogu značajno poboljšati – često su glomazni, sa nepotrebnim informacijama (kao što su kompletni budžeti od pre nekoliko godina), sa ogromnim brojem teško čitljivih slika (skeniranih dokumenata) umesto teksta ili tabela, sa podacima starim 5-6 godina. TS je radila na poboljšanju Informatora sa dve lokalne samouprave uz podršku USAID GAI projekta i izradila metodologiju za evaluaciju i unapređenje brošura.

Format i izgled objavljenih informacija ostaju problem, čak i kada su podaci generalno transparentni. Promovisanje dobre prakse ili dobrih modela za neke oblasti (kao što su „Javna preduzeća“, ili „Javne

¹¹ **Subotica**, **Žitište**, Zrenjanin, **Nova Crnja**, **Sečanj**, Čoka, Vršac, Kovačica, **Plandište**, Apatin, Temerin, Indija, **Bogatić**, **Loznica**, Šabac, **Valjevo**, **Žagubica**, Topola, Paraćin, **Jagodina**, **Svilajnac**, Kosjerić, **Prijepolje**, Kraljevo, Tutin, Brus, Čičevac, **Merošina**, Svrlijig, Blace, **CrnaTrava**, **Bujanovac**, Vladičin Han, **Preševo**, Barajevo, Grocka, Novi Beograd, **Obrenovac**, **Rakovica**, Savski Venac, **Sopot**, Stari grad, **Čukarica**, **Medijana**, **Kostolac**. (Boldovano – JLS koje nisu odgovorile ni 2021. na zahtev, boldovano i podvučeno – nisu odgovorile ni 2021. ni 2020. godine.

nabavke”, „Budžet”) kao pozitivnog primera širom zemlje ili u opštinama uključenim u određene projekte bi bilo od pomoći. Takođe, primer dobre prakse mogu biti zasebni portali za javne nabavke, budžet, urbanizam. E-registri administrativnih procedura su korisni ne samo zbog toga što su “laki za upotrebu” i pretraživanje, već pružaju i veću količinu informacija.

Rezultati JLS u pojedinim oblastima istraživanja

Pregled

Rezultat je bolji i transparentnost je veća kada je zakonima izričito propisana obaveza objavljivanja informacija, kada su predviđene i sankcije za njihovo kršenje i kada se te sankcije redovno sprovode.

To je bio slučaj sa javnim nabavkama, ali je izmenama zakona ukinuta obaveza objavljivanja informacija na sajtovima naručilaca, što je rezultiralo nižim ocenama mnogih JLS. Samo postojanje obaveze i propisivanje kazni za neobjavljivanje podataka ne rezultira automatski poštovanjem zakona. Dokaz za to su informacije koje se odnose na javna preduzeća. Prosečna ocena za ovu oblast je i dalje niska (47,6%), iako se primećuje kontinuirano poboljšanje od 2019. godine kada je rezultat bio 29%. Ne samo da sankcije za kršenje zakonskih obaveza u vezi sa transparentnošću (bilo na lokalnom ili nacionalnom nivou) nikada nisu izricane, već su Vlada Srbije i državna preduzeća na republičkom nivou sve vreme davali loš primer lokalima.

Istraživanje je ponovo identifikovalo neke primere dobre prakse, neke od njih se održavaju nekoliko godina, neke dobre prakse repliciraju, ali, s druge strane, većina loših praksi i dalje postoji. To uključuje nedovoljne informacije o budžetu. Pandemija se ne može ponovo kriviti za sve. Nedostatak napora da se neki mehanizmi prilagode pandemiji vidljiv je iz odgovora JLS na pitanja o indikatorima koje šalje TS i iz informacija prikupljenih sa njihovih veb stranica. Ovo se posebno odnosi na nedostatak onlajn javnih rasprava kada se fizičke ukidaju iz zdravstvenih razloga, organizovanje direktnog onlajn kontakta sa zvaničnicima JLS (gradonačelnik, zamenik itd.) ili uvođenje mehanizama za praćenje statusa predmeta građana kroz lokalnu administraciju.

Budžet za 2022. nije objavljen na sajtovima 18 LSU (od 170, uključujući i gradske opštine). Obrazloženje budžeta nije dostupno na sajtu još 59 LSU. S druge strane, ohrabruje činjenica da je „građanski budžet“ objavljen na 93 posmatrana sajta. Ovo je skoro jednako rezultatu iz 2021. (94).

Broj JLS koje su objavile kompletnu dokumentaciju iz procesa izbora direktora javnih preduzeća se udvostručio od 2021. godine (14 sa 7), a 27 je objavilo barem neke dokumente koji mogu da obezbede relativno visok nivo transparentnosti (četiri manje nego u prethodnom istraživanju). Došlo je do poboljšanja u objavljivanju informacija o zakupu imovine – 42 (u poređenju sa devet u 2021.). S druge strane, to znači da se ta informacija ne može naći na 115 sajtova JLS jer su se javni pozivi našli na sajtovima čak 157 opština, gradova i gradskih opština.

Kao što je već pomenuto i objašnjeno, značajan je pad u oblasti javnih nabavki – skoro sve JLS na svojim sajtovima imaju odeljak posvećen javnim nabavkama (166 od 170), ali je broj JLS koje objavljuju javne pozive i drugu dokumentaciju značajno opao (sa 159 na 95).

Kao i ranije (LTI 2021, 2020 i 2019), JLS su relativno dobro ocenjene u oblasti „slobodnog pristupa informacijama“ – poštovale su u 96% slučajeva obavezu da obaveste građane o načinu podnošenja

zahteva. Međutim, ova informacija je u štampanom obliku vidljiva samo u devet uslužnih centara ili upravnih prostorija.

Lokalna javna preduzeća i institucije ostaju problemi za transparentnost. Od 145 posmatranih, 22 JP i 38 JU nemaju svoje veb stranice. U 29% JLS bio je najmanje jedan slučaj da je direktor JP bio na funkciji nakon što mu je istekao mandat vd direktora, a javni konkurs nije objavljen ili sproveden. Situacija sa objavljivanjem planova rada i izveštaja o radu, iako je zakonska obaveza, dokazuje koliko je ova oblast zapuštena – ova dokumenata su pronađena na sajtovima 45% posmatranih JP i samo 17% JU. Dobra vest iz ove oblasti je da više JLS ima odeljke na svojim veb stranicama posvećene JP i JU (89,7%). Ovo bi moglo poslužiti za pravljenje stranica sa sveobuhvatnim informacijama i dokumentima i pomoći u poboljšanju transparentnosti u ovoj oblasti u velikom obimu.

Kao što je pomenuto, na javne rasprave je uticala pandemija, ali ipak u manjem obimu nego u prethodnim istraživanjima. Na sajtu 104 LSU pronašli smo podatke o sprovedenim javnim raspravama u poslednjih 12 meseci, u poređenju sa 79 u LTI 2021. Međutim, ta informacija je pronađena na 120 veb stranica u ciklusu istraživanja pre pandemije (LTI 2020). Samo 38 od tih 104 objavilo je izveštaje o javnim raspravama u kojima se nalaze podaci o predlozima građana i razlozima prihvatanja/odbijanja.

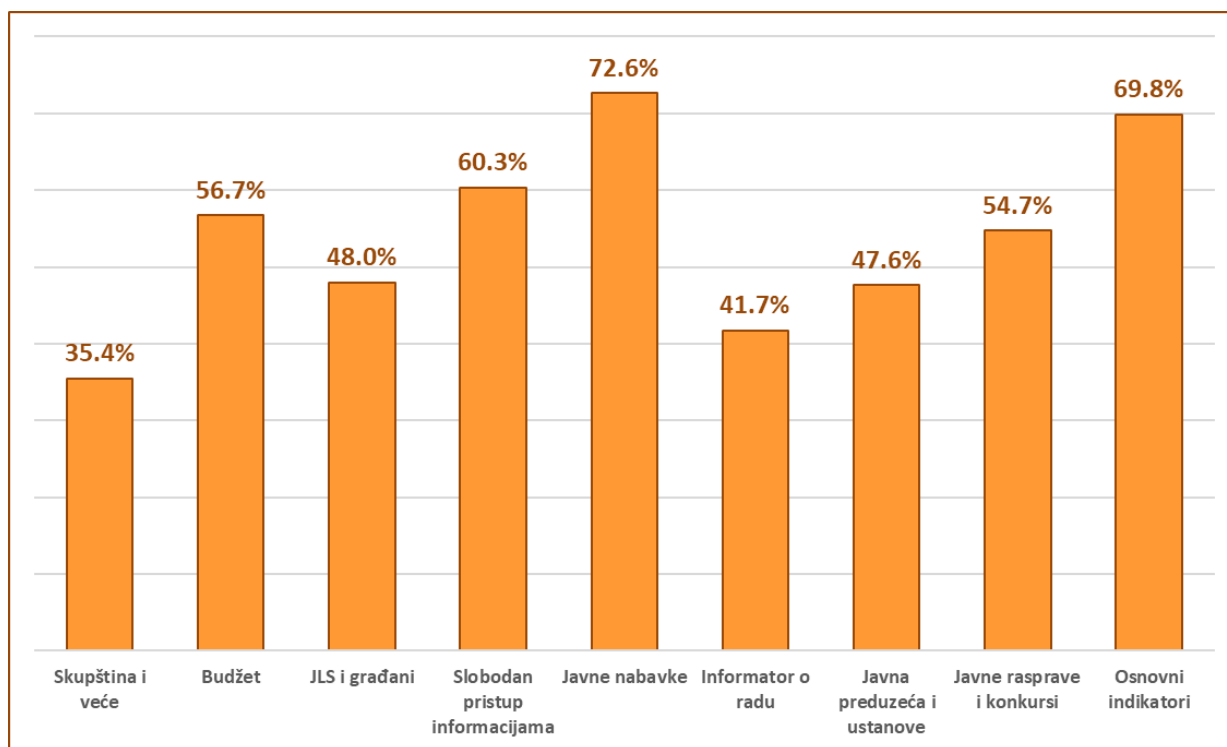
JLS u velikoj meri poštuju zakonsku obavezu za objavljivanje kontrolnih lista inspekcija (94,5% opština). Jedna petina JLS je procenila zadovoljstvo građana uslugama tokom poslednje četiri godine ili je koristila evaluaciju koju su radili drugi (NVO, donatori, itd.).

U oblasti Skupštine i veća, jedini pokazatelj gde su lokalne samouprave dobro ocenjene je objavljivanje spiska odbornika (91,7%). Međutim, kontakti sa odbornicima (adrese e-pošte, brojevi telefona, direktni obrasci za kontakt) nalaze se na sajtovima samo 15,2% JLS. Dnevni red naredne sednice Skupštine nije vidljiv u više od polovine JLS, dok su rezultati glasanja dostupni u 18 odsto slučajeva. Osim toga, samo polovina njih koji objavljuju dnevni red, takođe objavljuju i nacрте dokumenata o kojima će se raspravljati na sednici. Odluke gradskog/opštinskog veća dostupne su samo u 14,5% JLS, a odluke skupština u 35,2%.

U drugim, nekategorisanim indikatorima („Ostalo“), lokalne samouprave su najbolje rezultate postigle u vezi sa podnošenjem prijave imovine predsednika/gradonačelnika Agenciji za sprečavanje korupcije: 99,32% njih je to uradilo (svi osim jednog). Akt o sistematizaciji opštinske uprave bio je dostupan na 64%, manje nego u 2021. (78%), ali i dalje bolje nego u 2020. (53%). Etički kodeks državnih službenika bio je dostupan na internetu u 49% slučajeva. Prema podacima Agencije za sprečavanje korupcije, lokalne antikorupcijske planove, iako obavezne, usvojilo je 107 od 145 (obavezni su samo za gradove i opštine, ne i za gradske opštine), što je šest više nego 2021.

Važno je napomenuti da **loši rezultati u nekim kategorijama ne znače nužno da je korupcija rasprostranjena u tim oblastima**. Slično tome, **dobri rezultati nikako ne garantuju da nema korupcije**. Transparentnost je samo mehanizam za lakše otkrivanje ili prevenciju korupcije; krajnji uspeh ovih mehanizama zavisi od mnogih drugih faktora. Takođe, nizak LTI rezultat ne znači nužno da je opština korumpiranija od druge koja ima viši LTI, i obrnuto. Činjenica je da nizak LTI treba da „probudi javnost“ i lokalnu administraciju i menadžment, dok visoki LTI znače da će koruptivno ponašanje biti teže prikriti i lakše otkriti.

Grafikon br. 1: Procenat uspeha 145 JLS po kategorijama

Legenda:

“Osnovni indikatori” se odnose na pet indikatora iz različitih kategorija koji nose 2 boda.

“Uspeh” se odnosi na procenat od maksimalnih mogućih bodova koje su JLS mogle da dobiju za indikatore u određenoj kategoriji

Oblasti istraživanja

Pregled

LTI posmatra transparentnost u osam široko postavljenih oblasti. Trinaest pitanja nije grupisano u ove kategorije, posto se odnose na prilično uska područja, poput objavljivanja planova rada uprave, etičkih kodeksa itd. Među tih osam kategorija, najbolji rezultat je postignut u oblasti javnih nabavki (72,6% od maksimalnog rezultata). Međutim, to je daleko ispod ocene iz prethodnih godina, kada su javne nabavke redovno bile ocenjene iznad 90%.

Visoki rezultati iz prethodnih evaluacija bili su posledica jasnih zakonskih obaveza u toj oblasti: činjenice da su lokalne samouprave, pod pretnjom kazni, bile obavezne da objave informacije na portalu javnih nabavki i da objave te informacije i na svojim veb stranicama. Obaveza objavljivanja na svojim sajtovima je ukinuta 2021. godine i rezultirala je nižim ukupnim rezultatima.

Osim javnih nabavki, 145 JLS je dobilo više od polovine od maksimalnog broja poena u oblasti slobodnog pristupa informacijama (60,3% - nešto manje nego u LTI 2021), budžeta (56,7%) i u oblasti javnih rasprava i javnih konkursa (54,7%).

Kada je reč o pojedinačnim indikatorima, za 10 od 95, više od 90% opština ima pozitivne ocene: postojanje sekcije na sajtu posvećene javnim nabavkama (čak i ako se tamo objavljuju samo planovi JN), objavljivanje podatka o radnom vremenu, objavljivanje broja zaposlenih u lokalnoj upravi, objavljivanje prostornih/urbanističkih planova, objavljivanje informacija o podnošenju zahteva za pristup informacijama od javnog značaja, podnošenje izveštaja o imovini, raspisivanje poziva za davanje u zakup javne imovine, objavljivanje budžeta, objavljivanje kontrolnih lista inspekcija, objavljivanje spiska odbornika.

Na dnu tabele nema indikatora sa nultom ocenom. Najniži rezultat (samo jedna JLS) ima indikator za objavljivanje podataka o tome kako su pojeđančno odbornici glasali na sednici skupštine.

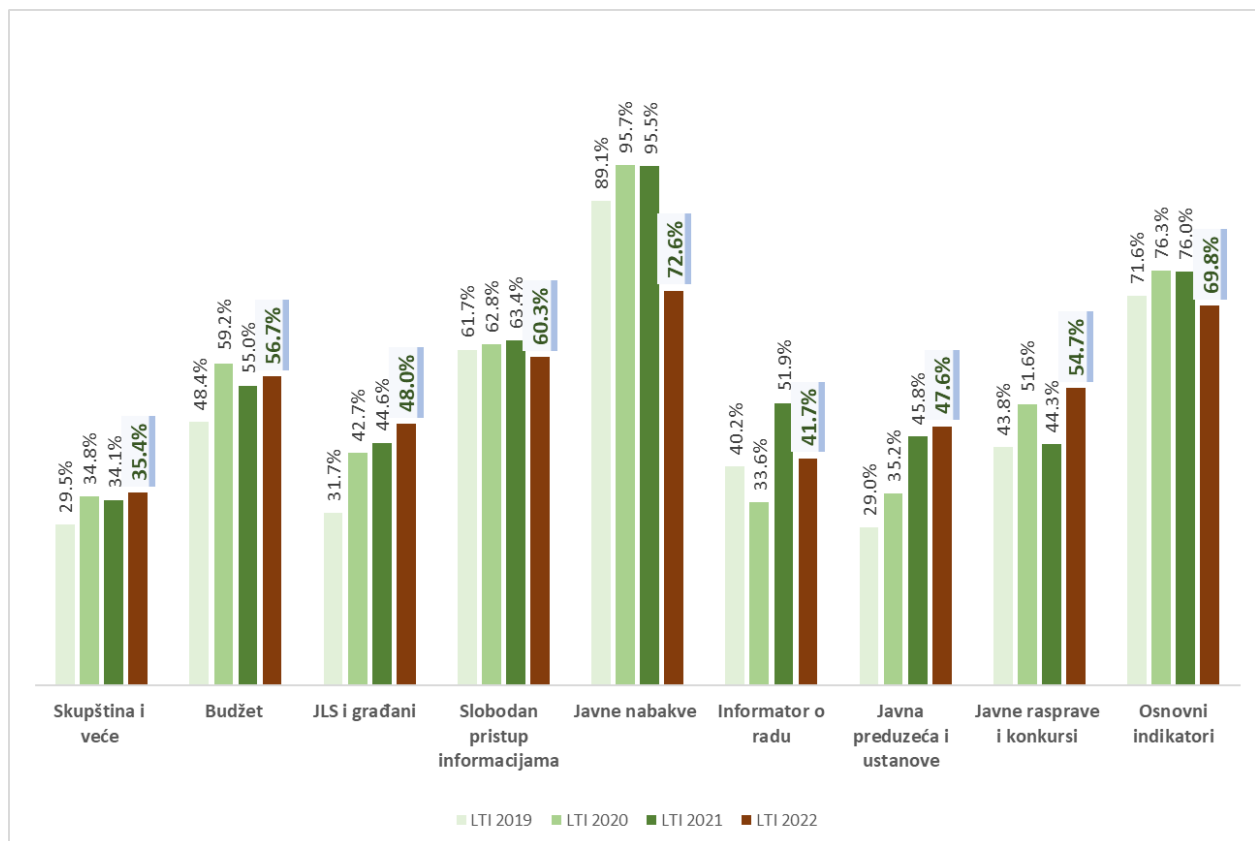
Tabela br. 1: Postignut uspeh JLS u pojedinačnim oblastima (kategorijama)

	Skupština i veće	Budžet	JLS i građani	Slobodan pristup informacijama	Javne nabavke	Informator o radu	Javna preduzeća i ustanove	Javne rasprave i konkursi	Osnovni indikatori
Prosek	5.7	7.9	7.2	3.6	2.9	1.7	8.6	5.5	7.0
% maks.rezultata	35.4%	56.7%	48.0%	60.3%	72.6%	41.7%	47.6%	54.7%	69.8%

Legenda: Rezultatski raspon: od 0 do maksimalnog broja za određenu kategoriju
 Kompletna lista indikatora po oblastima (kategorijama) nalazi se u aneksu.

Kao i u prethodne dve godine, JLS su bile najlošije u kategoriji “Skupština i veće”. Nešto bolji rezultat nego ranije ostvaren je u kategoriji “Javna preduzeća i javne ustanove”, gde se beleži neprekidan rast u poslednje tri godine ali je skor i dalje vrlo slab (47.6%).

Grafikon br. 2. Ukupan rezultat JLS u osam kategorija u 2022, i poređenje sa 2021, 2020. i 2019.

Legenda: Poređenje ukupnog rezultata JLS-a u osam kategorija, 2019/2020/2021/2022.

Javne nabavke

Kategorija „Javne nabavke“ je bila najbolje ocenjena u svim LTI istraživanjima. Skoro sve JLS na sajtu imaju stranicu posvećenu javnim nabavkama, ali samo polovina njih još uvek objavljuje informacije o tekućim nabavkama i ima informacije o nabavkama u poslednjih 12 meseci. Takođe treba napomenuti da je ovaj nalaz ograničen samo na dostupnost odabrane dokumentacije koja se odnosi na nabavke, jer obim analiza ne uključuje procenu samih procesa nabavki.

Slobodan pristup informacijama

JLS su se relativno dobro pokazale u ovoj oblasti. Više od 95 odsto njih poštuje obavezu obaveštavanja građana o načinu podnošenja zahteva. Međutim, samo 4,1% ima iste informacije u svojim prostorijama. Tri četvrtine lokalnih samouprava (76,6%) dostavilo je tražene informacije (blagovremeno) TS-ovom „tajnom kupcu“. Tu nije bilo značajnijih promena od LTI 2021.

U ovoj kategoriji jedna opština je imala maksimalnu ocenu 6: Sokobanja, dok je 26 JLS imalo veoma dobar rezultat 5.

Budžet

Učinak u kategoriji „Budžet“ je neznatno poboljšan (sa 55% na 56,7%). Dokument o budžetu za tekuću godinu dostupan je na većini veb sajtova JLS (93,1%), u četiri petine slučajeva, u mašinski čitljivom ili bar pretraživom obliku. Situacija je znatno gora po pitanju dostupnosti podataka o budžetskoj potrošnji, gde je samo 39,3% (isto kao 2021. i manje od 2020. godine - 43%) JLS objavilo periodične izveštaje. Revizorski izveštaji su razmatrani i objavljeni u 24,1% (20% u 2021. godini) slučajeva. Smanjenje u vezi sa organizovanjem javnih rasprava izazvano pandemijom 2021. godine, kada je indikator pao sa 76,6% na 39,3%, je delom kompenzovano, ali je rezultat daleko ispod perioda pre pandemije – 55,2%.

U kategoriji „Budžet“ najbolji rezultat su imali Sombor, Užice, Sokobanja i Tutin – maksimalnih 14 poena, a sledi ih 10 JLS sa ocenom 13.

Javne rasprave i javni konkursi

Što se tiče javnih rasprava, 71,7% (54,5% u 2021.) JLS je objavilo informacije o nekoj raspravi/debati održanoj tokom prethodnih 12 meseci (osim konsultacija o opštinskom budžetu). Ovo je na nivou rezultata pre pandemije (72%). Međutim, samo 38 JLS (26,5%) objavilo je izveštaje o javnim

raspravama, koji su sadržali informacije o pristiglim predlozima građana i razlozima za prihvatanje/odbijanje tih predloga. Disparitet između najavljenog davanja u zakup opštinske imovine (97,9%) i objavljenih informacija o ishodu tih oglasa (26,2%) je veliki, ali treba napomenuti da je znatno manji u odnosu na 2021. godinu (95,2 : 4,1). Već drugu godinu zaredom disparitet je sve manji i kada je u pitanju objavljivanje informacija o raspodeli opštinskih sredstava za medije i projekte OCD. Našli smo objave u 81,4% i 85,5% (79,3% i 76,6% u 2021. godini) slučajeva a rezultat u 69,7% i 72,4% (53,8% i 44,1% u 2021.) slučajeva. Takođe ide na bolje, ali veoma sporo, kada je u pitanju pravdanje javnosti kako je ovaj novac potrošen i šta je postignuto – izveštaji se objavljuju u 7,6% (11 slučajeva u odnosu na osam u 2021.) i 8,3% (12) slučajeva, u poređenju sa sedam u prethodnoj godini).

U ovoj kategoriji Novi Pazar, Blace, Kruševac i Tutin postigli su maksimalnih 10 bodova, Užice Sombor i Vladimirovci su imali devet bodova.

JLS i građani

U ovoj oblasti, najtransparentniji aspekti su informacije o radnom vremenu (ne baš zahtevno) i objavljivanje inspeksijskih kontrolnih lista na veb stranici (zakonska obaveza). Više od 54% JLS na svojim veb stranicama pruža mogućnost građanima da prijave nepravilnosti ili kršenja zakona, uključujući korupciju. Takva mogućnost postoji u 65% uslužnih centara ili drugih prostorija JLS. Jedna petina JLS je sprovedla istraživanje o zadovoljstvu svojim uslugama tokom poslednje četiri godine ili je koristila ankete drugih (NVO, donatori).

Samo jedna opština (Novi Pazar) dostigla je maksimalan rezultat (15) u ovoj kategoriji, a prati je Sombor sa 14 bodova.

Javna preduzeća i javne ustanove

Svake godine sve više JLS ima poseban odeljak na svojim veb stranicama sa informacijama o JP i JU – 89,7% u LTI 2022, u poređenju sa 82% u 2021. i 70% u 2020. Još uvek postoji veliki broj posmatranih JP bez svojih sajtova (15%), iako postoji zakonska obaveza da se određene informacije i dokumenti postavljaju na njihov sajt još od 2012. Skoro 30% JLS ima najmanje jednog direktora koji nije izabran na javnom konkursu ili je istekao maksimalan mandat za v.d. stanje propisan zakonom.

Sveobuhvatni dokumenti o procesu konkursa za izbor direktora mogu se naći na nekolicini sajtova lokalnih samouprava (7,6%, u poređenju sa 4,1% u 2021.), a bar neki dokumenti se mogu naći u 17% slučajeva.

U kategoriji „Javna preduzeća i javne ustanove“ najbolje su rangirane opštine Tutin (maksimalno – 18 bodova), Kanjiža (17), Sokobanja (16), a slede Bečej, Piroć i Užice (15 od 18).

Informator o radu

Prosečna ocena u ovoj oblasti pala je na 41,7% nakon ogromnog povećanja u 2021. (51,9% sa 33,6%). Treba uzeti u obzir da se LTI fokusira na nekoliko pitanja u vezi sa Informatorima, a neke od informacija koje istraživači TS traže, ne moraju redovno da se ažuriraju. S druge strane, beleške koje su napravili istraživači ukazuju na to da su informatori često glomazni, sa mnogo starih suvišnih podataka. Trinaest lokalnih samouprava imalo je maksimalnu ocenu 4.

Skupština i veće

Kao i ranije, jedini aspekti transparentnosti gde su JLS u ovoj oblasti dobro ocenjene je objavljivanje spiskova odbornika (91,7%) i dostupnost službenog glasnika na internet stranici (81,4%). Čak ni dnevni red naredne sednice skupštine nije bio vidljiv u više od polovine JLS. Takođe, skoro polovina onih koji objavljuju dnevni red (ukupno 46,9%), objavljuje i nacрте dokumenata o kojima će se raspravljati na narednoj sednici lokalnog parlamenta. Odluke opštinskih veća su dostupne samo u 14,5% JLS, a odluke skupština su dostupne u 35,2%.

S druge strane, i na ovom planu ima dobrih primera - Sombor je imao 15 (od 16), a slede Kragujevac, Niš i Vranje sa 14 i Vladičin Han, Sokobanja i Novi Pazar sa 13 poena.

Ostali indikatori

Kod nekategorisanih indikatora (ostalo), JLS su se najbolje pokazale kada je u pitanju objavljivanje broja zaposlenih (ova informacija se može naći u informatoru, u budžetu ili kao posebna informacija na sajtu), objavljivanje prostornih/urbanističkih planova i podnošenju izveštaja o imovini predsednik opštine Agenciji za sprečavanje korupcije.

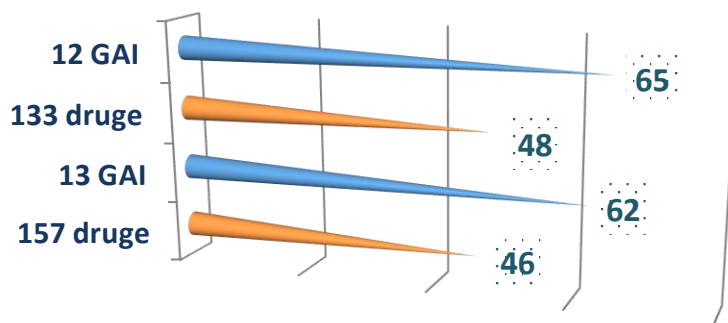
Informacija o opštinskoj imovini datoj u zakup drugim subjektima objavljena je u deset slučajeva, što je ohrabrujuće u odnosu na rezultate iz prethodnih godina (tri u 2021. i jedan u 2020. godini). Izveštaji o kontaktima sa lobistima (ili bar obrasci za kontakt) mogu se naći u pet slučajeva, a nedeljni raspored aktivnosti gradonačelnika je objavljen na šest sajtova JLS.

Učinak 25 JLS koje imaju podršku USAID GAI projekta

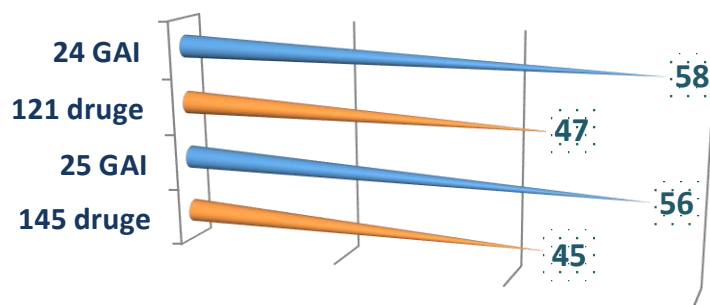
TS je uporedio učinak 25 gradova i opština koje podržava USAID GAI projekat sa preostalim lokalnim samoupravama. Postoje dva odvojena poređenja – 13 podržanih u okviru faze I i II, i 12 JLS koje su uključene u fazu III (samo godinu dana). U okviru prve grupe nalazi se jedna gradska opština. Dakle, vrše se poređenja između 12 „GAI gradova i opština“ i 132 druga grada i opštine, i između 13 uključenih JLS i svih ostalih JLS (njih 157), kao i između 24 „GAI gradova i opština“ i 121 drugog grada i opštine, te između svih 25 uključenih JLS i svih ostalih (njih 145). Prosečna ocena GAI JLS je značajno veća od prosečne ocene drugih JLS:

Grafikon br.3: Prosečan rezultat LTI 2022, JLS uključene u USAID/GAI program i druge JLS

A)

B)

U sledeće dve tabele može se videti učinak "GAI JLS" po kategorijama i kakav je njihov skor u svakoj kategoriji, u poređenju sa ostalim JLS:

Tabela br.2: LTI 2022 rezultat – JLS uključene u USAID/GAI program – po kategorijama, rezultati

	LTI	Indeksi po kategorijama								
		Skupština i veće	Budžet	JLS i građani	Slobodan pristup informacijama	Javne nabavke	Informator o radu	JP i JU	Javne rasprave	Osnovni indikatori
		(max 16)	(max 14)	(max 15)	(max 6)	(max 4)	(max 4)	(max 18)	(max 10)	(max 10)
Sombor	85	15	14	14	5	4	2	11	9	10
Žabalj	62	3	13	11	4	2	3	12	6	6
Sremski Karlovci	47	3	7	8	3	4	3	9	5	8
Irig	44	6	7	7	3	1	1	8	6	8
Sremska Mitrovica	53	3	13	7	4	4	3	11	5	8
Šid	40	3	5	6	4	4	1	6	5	8
Krupanj	54	7	9	9	5	4	3	8	3	8
Ljubovija	51	5	13	6	4	1	1	11	4	6
Šabac	45	4	6	10	2	4	3	6	6	6
Mionica	45	8	7	7	4	2	3	5	3	8
Veliko Gradište	76	12	13	10	5	4	4	14	7	10
Kragujevac	65	14	8	7	4	4	1	13	7	10
Požega	57	11	7	8	4	4	4	9	4	10
Priboj	49	10	8	7	4	1	0	8	5	8
Sjenica	51	10	6	7	5	4	4	4	4	10
Čajetina	53	8	9	9	3	4	2	9	3	8
Vrnjačka Banja	70	12	12	9	3	4	1	13	8	10
Novi Pazar	87	13	12	15	5	4	3	14	10	10
Raška	62	6	11	11	4	3	2	13	6	8
Varvarin	52	3	11	7	4	3	2	7	7	8
Niš	64	14	8	5	3	4	1	14	8	10
Bela Palanka	37	1	9	3	4	4	0	3	5	6
Dimitrovgrad	57	11	7	6	4	4	1	10	8	10
Vranje	74	14	13	11	3	4	1	11	8	10
PROSEK	58	8.2	9.5	8.3	3.9	3.4	2.0	9.5	5.9	8.5
Svih 145		5.7	7.9	7.2	3.6	2.9	1.7	8.6	5.5	7.0
Svih 170		5.3	7.6	7.1	3.6	2.7	1.7	8.0	5.1	6.5
Stari Grad *	28	6	5	6	2	1	1	3	0	4
PROSEK svih 25	56	8.1	9.3	8.2	3.8	3.3	2.0	9.3	5.7	8.3

Tabela br.3: LTI 2022 – JLS uključene u USAID/GAI program i ostale JLS – indikatori po kategorijama, procenat

	Indikatori po kategorijama								
	Skupština i veće	Budžet	JLS i građani	Slobodan pristup informacijama	Javne nabavke	Informator o radu	JP i JU	Javne rasprave	Osnovni indikatori
	(max 16)	(max 14)	(max 15)	(max 6)	(max 4)	(max 4)	(max 18)	(max 10)	(max 10)
12 GAI	62.0%	73.2%	62.8%	63.9%	93.8%	52.1%	61.1%	70.8%	90.0%
133 drugih	33.0%	55.3%	46.7%	60.0%	70.7%	40.8%	46.4%	53.2%	68.0%
13 GAI	60.1%	70.3%	61.0%	61.5%	88.5%	50.0%	57.7%	65.4%	86.2%
157 drugih	31.1%	52.8%	46.0%	59.1%	65.1%	43.0%	43.6%	49.6%	63.1%
24 GAI	51.0%	67.9%	55.6%	64.6%	84.4%	51.0%	53.0%	59.2%	85.0%
121 druga	32.2%	54.4%	46.4%	59.6%	70.0%	39.5%	46.5%	53.7%	66.9%
25 GAI	50.5%	66.6%	54.9%	63.3%	82.0%	50.0%	51.6%	56.8%	83.2%
145 drugih	30.3%	51.8%	45.7%	58.7%	64.1%	42.1%	43.5%	49.7%	61.8%

Ove JLS su se gotovo podjednako ili bolje pokazale u svim kategorijama, sa najvećim odstupanjima u oblasti „Skupština i veće“ i „Javne nabavke“. Uprkos gore pomenutim poteškoćama, 13 lokalnih samouprava uspeo je da održi prosečan rezultat na više od 50% u svim kategorijama.

Trebalo bi imati na umu da je ovo prosečan rezultat i da je bilo zapravo i odličnih aktera, ali i pojedinih neuspešnih među ovih 13 i 25 JLS. To se može videti u sledećoj tabeli - 11 JLS je poboljšalo svoj rezultat, a 14 ima manji skor.

Tabela br. 4: LTI 2022/ LTI 2021 poređenje – JLS uključene u USAID/GAI program

LTI 2022 finalni plasman	LTI 2022 finalni skor	JLS	LTI 2021 finalni plasman	LTI 2021 finalni skor
1	87	Novi Pazar	4	78
2	85	Sombor	2	88
7	76	Veliko Gradište	9	71
8	74	Vranje	5	75
10	70	Vrnjačka Banja	13	75
14	65	Kragujevac	11	68
18	64	Niš	103	40
19	62	Raška	41	53
19	62	Žabalj	20	60
25	57	Indija	23	58
25	57	Požega	41	53
25	57	Dimitrovgrad	88	43
38	54	Krupanj	30	55
39	53	Sremska Mitrovica	58	49
39	53	Čajetina	29	55
46	52	Varvarin	26	56
50	51	Ljubovija	29	55
50	51	Sjenica	108	39
61	49	Priboj	35	54
76	47	Sremski Karlovci	113	38
86	45	Šabac	55	50
86	45	Mionica	46	52
113	40	Šid	113	38
127	37	Bela Palanka	113	38
	31	Stari Grad *		35

Učinak gradskih opština

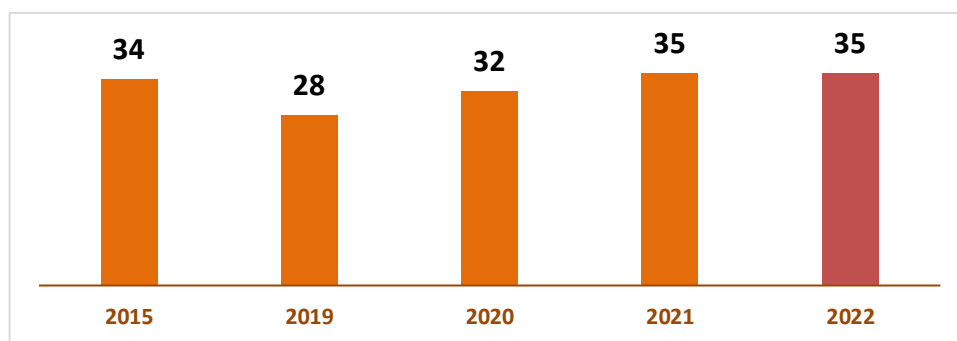
Kao što je već spomenuto u odeljku "Metodologija", gradske opštine nemaju iste nadležnosti kao ostale JLS s obzirom na to da se njihove nadležnosti propisuju statutom grada u čijem su sastavu, a ta se praksa razlikuje od grada do grada. Uz to, neki od indikatora se ne mogu primeniti na gradske opštine. Zbog toga, Transparentnost Srbija je evaluirala 25 gradskih opština poredeći njihov učinak u 2022 sa učinkom iz prethodnih istraživanja, (2021, 2020, 2019. i 2015.), ali ih nije rangirala.

Pregled

Opšti utisak je da je prosečan učinak gradskih opština poboljšán u odnosu na prethodne godine: prosečan LTI je porastao sa 28 u 2019. godini na 32 u 2020, na 35 u 2021. i taj nivo je očuvan u 2022.

Bitno je imati na umu da je rast iz 2021. delom ostvaren zbog promene nekih indikatorskih pitanja. Takođe, prosečan rast LTI nije rezultat kontinuiranog rasta svih (ili većine) opština. Nekoliko njih je imalo veliki porast, ali, s druge strane, nekolicina se suočila sa značajnim padom indeksa.

Grafikon br. 4: Prosečan LTI gradskih opština 2015-2020

Gradske opštine najbolje su se pokazale u oblasti „Informatori o radu“, a zatim „Slobodan pristup informacijama“ (obe nešto iznad 50%).

S druge strane, učinak je najlošiji u kategoriji „Skupština i veće“, gde je prosečan indeks 25 gradskih opština 3 od maksimalnih 18 poena. Nizak rezultat u oblasti „Javna preduzeća i javne ustanove“ (26,7%) može se opravdati činjenicom da sve gradske opštine nemaju javna preduzeća (pa čak ni javne ustanove) u svojoj nadležnosti.

Međutim, došlo je do velikog pada u oblasti „Javne nabavke“, iz gore navedenih razloga (ukidanje zakonskih obaveza) – sa 92% na 34%.

Poređenje uporedivog

Kategorije

Postoje četiri kategorije u kojima je poređenje između gradskih opština zaista moguće: „Skupština i veće“, „Budžet“, „JLS i građani“ i „Slobodan pristup informacijama“.

U kategoriji „Skupština i veće“ (maksimalno 16 poena), sa najlošijim prosečnim indeksom među uporedivim oblastima, samo jedna gradska opština je ostvarila preko 50% - Sevojno, koje je imalo 14 od 16. Čukarica, Stari grad i Surčin imaju relativno visoke ocene (7 i 6). Osim te četiri, samo Rakovica, Savski venac i Vranjska Banja imaju odluke koje su usvojile njihove skupštine objavljene i dostupne na sajtovima.

Gradske opštine su se najviše iskazale u objavljivanju liste odbornika na sajtovima (23 od 25). Njih trinaesto na sajtu objavljuje dnevni red naredne skupštinske sednice.

Odgovori na sva ostala indikatorska pitanja pokazuju da gradske opštine nisu ozbiljno shvatile svoje obaveze u vezi sa transparentnošću u kategoriji „Skupština i veće“.

Učinak u kategoriji „**Budžet**“ je nešto bolji nego prošle godine (39% u poređenju sa 35%). Najbolji rezultat ima Surčin – 13 od 14, a slede Palilula Niš i Sevojno (11).

Aktuelna budžetska dokumentacija nalazi se na internet stranici 17 gradskih opština (od 25), u većini slučajeva u mašinski čitljivom ili pretraživom obliku. Situacija je lošija kada je reč o dostupnosti podataka o budžetskoj potrošnji – sedam je imalo objavljeni šestomesečni i devetomesečni izveštaj. Nije iznenađujuće što je izuzetno loše stanje u vezi sa objavljivanjem i razmatranjem godišnje revizije budžeta – nijedna nije objavljena (u LTI 2021. bila su dva slučaja).

Što se tiče kategorije „JLS i građani“, ukupan rezultat je sličan kao i prethodne godine (42% prema 40%). Najbolji su Surčin i Sevojno sa deset od 15. Savski venac, koji je imao 10 bodova, ove godine je pao na šest.

Gotovo sve opštine imaju informacije o radnom vremenu administracije dostupne na sajtu ili broju telefona preko kojih je moguće dobiti ove informacije. Dvadeset i dve gradske opštinske uprave imaju funkcionalan uslužni centar koji pruža sve usluge. Takođe, 21 ima informacije na sajtu o uslugama koje nudi opština. S druge strane, samo njih pet pruža mogućnost građanima da prijave nepravilnosti ili kršenje zakona na svojim sajtovima, ali njih 14 ima takve mehanizme u svojim prostorijama. Pet gradskih opština (četiri više nego 2021. godine) pruža mogućnost građanima da na svojim sajtovima prate status svojih predmeta.

„Slobodan pristup informacijama“ je značajno opao – sa 66,7% na 53,3%. Obavezu obaveštavanja građana na svojim sajtovima o podnošenju zahteva za slobodan pristup informacijama ispunjavaju 24 od 25 gradskih opština.

Na zahtev FOI koji je poslao „tajni kupac“ TS odgovorilo je samo 14 gradskih opština. Samo tri od njih (Zvezdara, Zemun i Sevojno) imaju informacije o podnošenju zahteva za slobodan pristup informacijama vidljivim u uslužnim centrima ili prostorijama uprave.

Tabela br. 5: LTI rezultat gradskih opština, 2015-2022

Gradska opština	2015	2019	2020	2021	2022
Barajevo	51	32	47	42	38
Voždovac	19	24	22	35	27
Vračar	48	26	24	31	22
Grocka	22	31	28	37	33
Zvezdara	41	38	40	40	43
Zemun	30	26	38	29	39
Lazarevac	37	36	36	43	36
Mladenovac	50	25	33	41	45
Novi Beograd	35	27	28	25	29
Obrenovac	42	38	41	35	32
Palilula	46	29	24	31	23
Rakovica	35	21	31	37	36
Savski Venac	36	38	36	39	34
Sopot	21	13	20	23	16
Stari Grad	51	23	28	35	28
Čukarica	47	37	32	43	43
Surčin	32	42	53	62	69
Medijana	28	25	24	21	25
Niška Banja	13	31	35	26	24
Palilula Niš	32	31	28	33	33
Pantelej	25	23	39	23	28
Crveni Krst	28	20	28	37	35
Vranjska Banja	/	10	25	27	26
Kostolac	16	23	30	24	36
Sevojno	/	37	42	52	66

Godina na godinu

Devet gradskih opština je napredovalo u odnosu na prošlu godinu, dve su imale nepromenjene LTI ocene, a četrnaest je bilo lošije u evaluaciji 2022. godine. Među poboljšanima, tri su povećale ukupni rezultat za više od deset bodova: Sevojno, Kostolac i Zemun.

Upoređujući LTI indekse gradskih opština u protekla četiri ciklusa LTI, 2015, 2019, 2020, 2021. i 2022. godine, vidimo da je nekoliko imalo stabilan rast ili male varijacije: Surčin (32–42–53-62-69), sa skorom u LTI 2021. i LTI 2022 koji je i bez određenih nadležnosti uporediv sa najboljima na glavnoj tabeli; Kostolac, Vranjska Banja i Sevojno, pri čemu Sevojno ima respektabilnu ocenu LTI 2022 od 66.

Zvezdara stagnira sa varijacijama (41-38-40-40-43). Mladenovac, koji je 2015. imao 50 bodova, a zatim pao na 25 u LTI 2019., ponovo raste (50-25-33-41-45).

S druge strane, 14 gradskih opština nije uspeo da poboljša ili održi isti učinak kao 2021. Ipak, dobra vest je da je najveći pad iznosio devet poena (jedna gradska opština), a pet dodatnih imalo je padove veće od pet poena.

Izabrani pojedinačni primeri

Skupština i veće

Dobre prakse:

- Kanjiža - Dobar primer objavljivanja odluka Skupštine http://www.kanjiza.rs/ujlap/site/index-sr.html?cat_id=47
- Senta - Dobar primer objavljivanja odluka Skupštine http://www.zenta-senta.co.rs/cr/%D0%9B%D0%BE%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B0_%D1%81%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B0_2/p/20/10_01_2014_Ma%20terijal-za-sednicu-SO.html/4
- Plandište - Korisne web stranice o Skupštini opštine i radu opštinskih veća - <http://plandiste-opstina.rs/lokalna-vlast/skupstina-opstine/sednice-so>
- Bački Petrovac- Službeno glasilo sa sadržajem, spisak objavljenih odluka <http://www.backipetrovac.rs/dokumenti/sluzbeni-list-opstine-backi-petrovac>
- Kragujevac - Dobar primer objavljivanja odluka Veća <https://www.kragujevac.rs/lokalna-samouprava/gradsko-vece/odluke-gradskog-veca> i skupštinskih odluka <https://www.kragujevac.rs/lokalna-samouprava/skupstina-grad/sednice-skupstine-grad>
- Leskovac – Dobar primer objavljivanja skupštinskih odluka - <https://www.gradleskovac.org/index.php/lokalna-samouprava/skupstina-grad/sednice-skupstine/> <https://www.gradleskovac.org/index.php/lokalna-samouprava/gradsko-vece/sednice-gv>
- Gadžin Han - Sve sednice Skupštine opštine (i zapisnici)- <http://gadzinhan.rs/lokalna-samouprava/skupstina/akti-so/> i sve odluke sa sednica Opštinskog veća - <http://gadzinhan.rs/lokalna-samouprava/opstina/akti-veca>
- Sombor – Dobar primer prisustva građana na sednicama skupštine - <https://www.sombor.rs/lokalna-samouprava/skupstina-grad/prisustvo-gradjana-sednicama-skupstine-grad/>, a lista odbornika se može preuzeti u Word dokumentu sa tabelom koja sadrži e-mail adrese- <https://www.sombor.rs/lokalna-samouprava/skupstina-grad/odbornici-skupstine-grad-sombora/>
- Krupanj - sadrži informacije o svim članovima skupštinskih radnih tela - <http://www.krupanj.org.rs/index.php?id=65>
- Novi Sad - Postoji android aplikacija za pregled skupštinskih materijala (nije, međutim, dostupna na sajtu) - <https://play.google.com/store/apps/details?id=vpetrovic.skupstinans>
- Vrnjačka Banja - Postoje najave sednica Skupštine opštine - dnevni red i kompletan materijal, uključujući i delove zapisnika sa prethodne sednice <http://vrnjackabanja.gov.rs/aktuelnosti/skupstina-opstine>
- Novi Pazar – Postoji e-Skupština - <http://www.eskupstina.novipazar.rs> Svi dokumenti o kojima se razgovaralo na sednicama, uključujući zapisnike, postavljeni su; Odbornici su detaljno predstavljeni, uključujući i informacije o članstvu u radnim telima. Postoji kontaktna forma preko koje se može postaviti pitanje odborniku.
- Bečej – Postoji posebna skupštinska web stranica – <http://www.skupstina.becej.rs/sr/> i postoji mehanizam za postavljanje pitanja odbornicima, koji odgovaraju putem mejla; pitanja i odgovori su vidljivi.

<http://www.skupstina.becej.rs/%D0%BF%D0%B8%D1%82%D0%B0%D1%98%D1%82%D0%B5-%D0%BE%D0%B4%D0%B1%D0%BE%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%B0/>

- Zrenjanin - Dobar primer objavljivanja odluka Skupštine <http://www.zrenjanin.rs/sr-lat/skupstina-grad/prethodne-sednice-skupstine-grad>
- Crna Trava – Dobar primer objavljivanja odluka Skupštine - <http://www.opstinacrnatrava.org.rs/%d0%be%d0%b4%d0%bb%d1%83%d0%ba%d0%b5-%d1%81%d0%ba%d1%83%d0%bf%d1%88%d1%82%d0%b8%d0%bd%d0%b5.html>
- Žabari – Informacija o kontaktu sa odbornicima u Informatoru https://zabari.org.rs/dokumenti/wp-content/uploads/sites/2/2021/08/2021-INFORMATOR_cir.pdf

Budžet

Dobre prakse:

- Sombor - Dobar primer - izveštaj sa javne rasprave, budžetska dokumenta po godinama i mesečni izveštaji: <https://www.sombor.rs/dokumenti-organa-grad/budzet-grad-sombora/2021-godina>
- Ljubovija - Budžetski portal, sa dokumentima koji su sortirani po godinama. Objavljivanje mesečnih izveštaja o izvršenju. http://109.92.31.60/bportal/client/performances/IZVESTAJ_8
- Veliko Gradište – Javna rasprava: <http://109.92.20.178/client/documents/13>
- Sokobanja – dnevni izveštaji o izvršenju: <https://sokobanja.ls.gov.rs/archives/category/realizacija-budzeta>
- Tutin – mesečni izveštaj o izvršenju: <http://www.tutin.rs/dokumenta/mesečni-izveštaji-o-izvršenju-budzeta/>
- Žabari – Poziv na javnu raspravu sa dokumentima: <https://zabari.org.rs/dokumenti/budzet/poziv-za-javnu-raspravu-3>
- Kovin – Dobar primer izveštaja sa javne rasprave: <https://www.kovin.rs/javne-rasprave>
<https://www.kovin.rs/wp-content/uploads/Izveštaj-o-procesu-konsultacija-sa-gradjanima.pdf>
- Apatin - Savršeno strukturiran i transparentan budžet, po godinama; svi dokumenti su kategorizovani; objavljeno je obrazloženje budžeta - <http://www.soapatin.org/budzet>
- Vrnjačka Banja - Dobar primer budžetske stranice: sve je na njoj, uključujući i poziv za javnu raspravu i izveštaje sa diskusije - <http://vrnjackabanja.gov.rs/dokumenta/budzet>
- Vranje - Mesečni izveštaji o sprovođenju budžeta u formi izveštaja za građane nalaze se na stranici: <http://www.vranje.org.rs/dokumenta.php?id=11354>
- Paraćin – Dobar primer <https://www.paracin.rs/index.php/budzet-opstine-paracin>.
- Sremska Mitrovica – Mesečni izveštaji – grafički prikaz: http://www.sremskamitrovica.rs/kategorija.php?cat_id=166
- Surčin Mesečni izveštaji http://surcin.rs/?page_id=28394&d=LzlwMjE%3D&m1dll_index_get=0

- Ljubovija – Budžetski portal sa svim informacijama
<http://109.92.31.60/bportal/client/documents/13>. Mesečni izveštaji:
http://109.92.31.60/bportal/client/performances/IZVESTAJ_8.
- Bor – Mesečni izveštaji na budžetskom portalu <http://77.46.142.54/client/dashboard>

Lokalna samouprava i građani

Dobre prakse:

- Rakovica – Stranica pogodna za korisnike: <https://rakovica.rs/servis-gradjana/gradjanska-stanja>
- Bač - Administrativne procedure sa opisom i rokovima
http://www.bac.rs/administrativni_postupci
- Niš - Elektronski registar propisa - <http://www.eservis.ni.rs/propisi/i> Elektronski registar upravnih postupaka <http://regap.ni.rs/>
- Vranje - Elektronski registar upravnih postupaka - <https://regap.vranje.org.rs/>
- Šabac – Omogućava građanima da prate status svojih predmeta (upravni postupak) -
<http://213.240.36.188/pls/apex/f?p=520:1:0:>
- Bor. Građani mogu da prate stanje svojih predmeta
http://77.46.142.54:8888/web_portal_bor/default.cfm
- Boljevac - građani mogu da prate stanje svojih predmeta
<http://www.boljevac.org.rs/status-vaseg-predmeta>
- Novi Pazar – Status predmeta <http://91.150.87.126/PublicWebUIsp>
- Kanjiža - <http://www.kanjiza.rs/ujlap/site/index-sr.html?id=1861>

Pristup informacijama od javnog značaja i informator o radu

Dobre prakse:

- Bor – odličan informator: Booklet <https://bor.rs/wp-content/uploads/2021/11/Informator-GU-10.11.2021..pdf>
- Požarevac – Dobro strukturiran informator o radu <https://pozarevac.rs/dokumentacija/>
- Varvarin - Dobri primeri predavljanja rokova za pružanje usluga
<http://varvarin.org.rs/wp-content/uploads/2020/12/Informator-o-radu-30.11.2020..pdf>
- Bečej - Veoma detaljno uputstvo o pristupu informacijama od javnog značaja, za sve organe vlasti u opštini od kojih se mogu tražiti informacije (uključujući i mesne zajednice, javne ustanove i javna preduzeća) -
<http://www.becej.rs/%d1%81%d0%b5%d1%80%d0%b2%d0%b8%d1%81->

<http://www.vrnjackabanja.gov.rs/dokumenta/zahtev-za-informacije-od-javnog-znacaja>

- Vrnjačka Banja - Sveobuhvatna veb stranica posvećena podnošenju zahteva za pristup informacijama od javnog značaja - <http://vrnjackabanja.gov.rs/dokumenta/zahtev-za-informacije-od-javnog-znacaja>

Javne nabavke

Dobre prakse:

- Subotica - Dobro strukturirana stranica o javnim nabavkama, ali bez podataka za 2021. i 2022. godinu: <http://www.subotica.rs/index/page/lg/sr/id/4093>
- Čoka – Dobar primer stranice posvećene javnim nabavkama, ali bez podataka za 2021. i 2022. godinu: http://www.coka.rs/sr/doc/javna_nabavka/#PjN
- Sremska Mitrovica - Dobar primer stranice posvećene javnim nabavkama, ali bez podataka za 2021. i 2022. godinu: http://www.sremskamitrovica.rs/kategorija.php?cat_id=65
- Valjevo - Dobar primer stranice posvećene javnim nabavkama: <https://www.valjevo.rs/javne-nabavke/>
- Medijana – Zanimljiva stranica posvećena javnim nabavkama (tabela dokumenata), ali bez podataka za 2022. godinu - <http://medijana.rs/javne/2021>
- Beograd - Postoji poseban gradski portal o javnim nabavkama - <https://nabavke.beograd.gov.rs/Pretraga.aspx?tab=1>

Javna preduzeća i javne ustanove

Dobre prakse:

- Kanjiža – Evidencija o izboru direktora: <http://www.kanjiza.rs/ujlap/site/index-sr.html?mnu=2&art=3-5-3-dokumenti-sr.html>
- Tutin – Podaci o JP i dokumenti na sajtu JLS: <http://www.tutin.rs/dokumenta/ustanove-i-preduzeca/>
- Apatin – Baner na početnoj strani – pitajte direktore javnih preduzeća <http://www.soapatin.org/pitajte-direktore>
- Bečej – Dokumenta javnih preduzeća predstavljena na sajtu opštine <http://www.becej.rs/%d0%be%d0%bf%d1%88%d1%82%d0%b8%d0%bd%d0%b0-%d0%b1%d0%b5%d1%87%d0%b5%d1%98/%d1%98/%d1%8898%d0%b0%d0%b2%d0%bd%d0%b0-%d0%bf%d1%80%d0%b5%d0%b4%d1%83%d0%b7%d0%b5%d1%9b%d0%b0>

- Paraćin - Dokumenta javnih preduzeća predstavljena na sajtu opštine <https://www.paracin.rs/index.php/ustanove-jp/javna-preduzeca/javno-preduzece-vodovod>
- Čačak - Dokumenta JP predstavljena na sajtu grada. Takođe i dokumenti o imenovanju direktora: https://www.cacak.org.rs/Izvestaj_o_radu-280-1
- Novi Pazar – Dobri primeri – svi dokumenti na web stranici: <https://www.novipazar.rs/lokalna-samouprava/javna-preduzeca#rukovodstvo-5>
- Ljubovija - Imena članova upravnih i nadzornih odbora koje bira Skupština opštine - <http://www.ljubovija.rs/lokalna/66>
- Plandište – Dobra stranica o javnim preduzećima i ustanovama - <http://plandiste-opstina.rs/lokalna-vlast/javna-preduzeca-ustanove/>
- Novi Sad – Postoje informacije o direktorima i članovima upravnih odbora i nadzornih odbora javnih preduzeća, javnih ustanova i školskih odbora – <http://www.novisad.rs/articles/45>
- Niš – Postoji stranica o javnim preduzećima sa cenama usluga, izveštajima o poslovanju i finansijskim izveštajima - <http://www.gu.ni.rs/institucije/javna-preduzeca/>
- Aleksinac – Broj zaposlenih u JP i JU http://www.aleksinac.org/pdf/BROJ_ZAPOSLENIH.pdf
- Leskovac – Planoi rada i izveštaji o radu JP na sajtu JLS: <https://www.gradleskovac.org/index.php/vazna-dokumenta/izvestaji-o-radu-i-planovi>
- Bečej – Dokumenta javnih preduzeća predstavljena na sajtu opštine: <http://www.becej.rs/%d0%be%d0%bf%d1%88%d1%82%d0%b8%d0%bd%d0%b0-%d0%b1%d0%b5%d1%87%d0%b5%d1%98/%d1%98%d0%b0%d0%b2%d0%bd%d0%b0-%d0%bf%d1%80%d0%b5%d0%b4%d1%83%d0%b7%d0%b5%d1%9b%d0%b0/>

Javne rasprave i javni konkursi

Dobre prakse:

- Kruševac – godišnji plan konkursa - https://krusevac.ls.gov.rs/wp-content/uploads/2022/01/Godisnji_plan_nabavki.pdf
- Vladičin Han – javne rasprave: <http://www.vladicinhan.org.rs/Opstine3/Cir/Siteview.asp?ID=6021>
- Kragujevac – Javni pozivi i odluke su grupisani - <https://www.kragujevac.rs/e-usluge/konkursi-stipendije-pozivi/>
- Bač – Javni pozivi i odluke grupisani <https://www.bac.rs/sr/konkursi>
- Sombor – Izveštaji o realizovanim medijskim projektima: <https://www.sombor.rs/aktuelnosti/konkursi/odluke-po-konkursu/izvestaj-o-realizovanim-projektima-proizvodnje-medijskih-sadrzaja-u-2019-godini/>

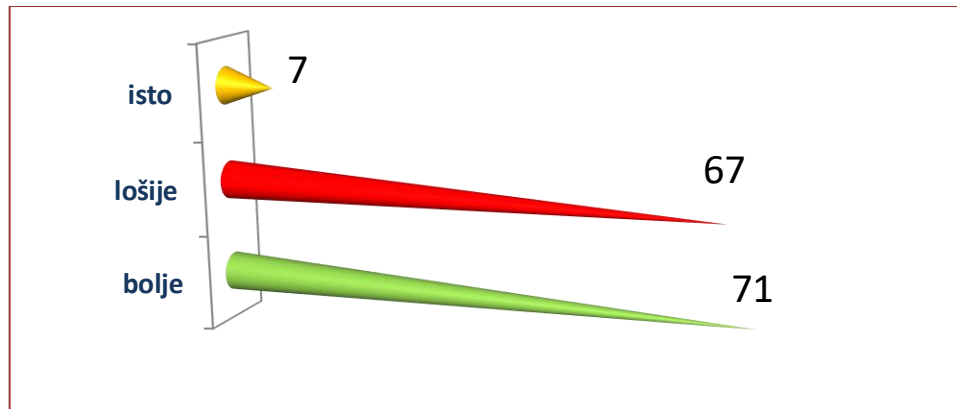
Ostala pitanja

Dobre prakse:

- Boljevac – imovina JLS koja je data u zakup: <http://bor.rs/komunalni-poslovi/>
- Petrovac – Baner za prijavljivanje korupcije na početnoj strani: <https://www.petrovacnamlavi.rs/prijavi-korupciju/>
- Zaječar- Prijava korupcije: <http://www.zajecar.info/kontakt>
- Novi Pazar - Registar lobista - <https://www.novipazar.rs/usluge/3645-registar-lobista>
- Sombor - Veoma detaljne informacije o mesnim zajednicama: <https://www.sombor.rs/lokalna-samouprava/mesne-zajednice/>
- Žabari – Sveobuhvatna stranica prostornih planova i planova opšte i detaljne regulacije - <https://zabari.org.rs/dokumenti/category/planska-dokumenta/>
- Bač - Odlična pretraga dokumenata po kategorijama i godini - <https://www.bac.rs/sr/dokumenta>
- Sombor - Postoji tabela sa listom svih imenovanih i zaposlenih lica u organima grada - <https://www.sombor.rs/dokumenti-organa-grada/imenovana-postavljena-i-zaposlena-lica/> i spisak zaposlenih u gradskim službama, u budžetskoj inspekciji i kod javnog pravobranioca koji dobijaju nadoknadu putnih troškova. Ovo je odličan primer: iako nije među indikatorima istraživanja, u pitanju je dobra mera za sprečavanje zloupotreba.
- Vrbas - Poseban sajt Odeljenja za urbanizam - <https://urbanizam.vrbas.net/> i inspeksijskih službi - <https://inspekcije.vrbas.net/>
- Pirot – number of employees in the city administration, by months: <https://www.pirot.rs/index.php/dokumenta/broj-zaposlenih-2021-cir>

Poređenje sa prethodnim LTI istraživanjima

Grafikon br.5: Poređenje 2022 / 2021, Koliko je JLS-a ostvarilo bolji, lošiji ili istovetan rezultat

Ukupan prosečni rezultat LTI za 145 JLS u 2022. (49) je nešto veći od LTI 2021 (47,8) i rezultata u LTI 2020 (45,9). Isti skor kao prošle godine ima sedam gradova i opština. Manje od polovine JLS (67) je pogoršalo svoj rezultat u odnosu na prošlu godinu (u konačnom izveštaju za 2021., 55 ih je pogoršalo u odnosu na 2020.).

Činjenica da 74 od 145 JLS nisu poboljšale svoj rezultat ukazuje na to da je prostor za poboljšanja i dalje ogroman i da je postizanje održivosti transparentnosti jedan od glavnih izazova.

Najbolje rangirani je Novi Pazar (87, 2021. imao 78), a sledi Sombor sa skorom 85 (88 u 2021.). Sokobanja sa 84 (75 u 2021.). Tutin je napravio jedno od najvećih poboljšanja od uspostavljanja LTI – sa 42 na 81, što je bilo dovoljno za četvrto mesto ove godine. Kanjiža je peta (79, 2021. imala 83), slede Užice sa 78 (62 u 2021.) i Veliko Gradište (76, u LTI 2021. imalo 71). U prvih deset konstantno su Vranje i Leskovac, koji ove godine dele osmu poziciju sa po 74 boda. Po zapaženom skoku na lestvici treba pomenuti Pirot, Rašku i Kruševac – sa 102. na 14., 41. na 19. i sa 70. na 12. mesto.

Na dnu tabele je ponovo Preševo, koje je lošije nego lane i ima samo devet bodova (21 u LTI 2021). Koceljeva, Sečanj, Kovačica, Bujanovac i Knić su jedine opštine sa ocenom ispod 30.

Deset JLS je u prošloj godini popravilo rezultate za 10 i više bodova: Tutin (39), Niš i Pirot (24), Kruševac (22), Jagodina (20), Užice (16), Vrbas i Trstenik (15), Svilajnac, Aleksandrovac i Dimitrovgrad (14), Nova Crnja, Kovin (13), Sjenica i Svrljig (12), Topola, Zaječar i Beograd (11).

S druge strane, najbolji igrač iz 2021. izgubio je najviše bodova: Bečej je izgubio 23. Smederevo je izgubilo 16, a četiri JLS su izgubile 13 bodova (Petrovac, Koceljeva, Temerin i Kovačica). Bečej je pao na lestvici sa 1. na 13., Petrovac i Temerin sa 17. na 66. mesto.

To je još jedan dokaz da **nivo transparentnosti koji je jednom postignut nikako nije garancija održive dobre prakse.** To može biti pitanje političkog prioriteta ili individualnog napora jednog državnog službenika. Naprotiv, pisane procedure i nezavisno praćenje mogli bi da pomognu da se održe dobri rezultati i, pre svega, pojedinačni napori ili zainteresovani državni službenici i donosioci odluka..

Preporuke

Posle četiri uzastopna ciklusa ocenjivanja i rangiranja, **održivost transparentnosti nameće se kao jedno od glavnih pitanja**. Osim nekoliko opština koje su rešene da povećavaju i održavaju LTI skor (i transparentnost) i jednog broja onih koje stagniraju u donjem delu tabele, većina ostalih JLS imala je uspona i padova u zavisnosti od aktuelnih političkih (ili administrativnih) lidera, kapaciteta i prioriteta. Čak je i u onim JLS koje su stalno na vrhu upitno da li će se poeni očuvati u slučaju da dođe do personalnih promena na nekim pozicijama u upravi ili na nivou gde se donose političke odluke. Stoga, **TS preporučuje da se više napora uloži u održavanje nivoa povećane transparentnosti kroz razvijanje procedura propisanih aktima**. Ti akti bi, na svaki način, trebalo da uključuju odgovornost za ispunjavanje propisanih zadataka.

Bez univerzalnog modela za veb sajtove JLS, a ne samo okvira kakav je propisan Uputstvom IT kancelarije, TS preporučuje jedinicama lokalne samouprave da preuzmu ili dalje razvijaju primere dobre prakse. Neke od takvih dobrih praksi su predstavljene u ovom izveštaju.

Transparentnost Srbija ponovo podseća na preporuke date u prethodnim ciklusima istraživanja - **najvažnije informacije na sajtu (o budžetu, odlukama skupštine opštine, saveta, informacijama o javnim preduzećima, javnim nabavkama itd.) je potrebno sistematizovati**.

To se posebno odnosi na:

- stranicu posvećenu aktivnostima skupštine (da se ne predstavljaju samo nadležnosti i članovi gradonačelnika i veća. Na ovoj stranici bi trebalo da se nalaze svi relevantni dokumenti i informacije, kao što su najava naredne sednice sa dnevnom redom i materijalom (uključujući i zapisnike sa prethodnih sednica), izveštaji sa sednica, sa donetim odlukama ili tačnim linkovima ka službenom glasilu u kome su odluke objavljene;
- posebnu stranicu posvećenu budžetu, na kojoj nije prikazan samo usvojen budžet već i sve druge informacije i dokumenti u vezi sa budžetom (čak i ako su duplirane sa stranica na kojima su vesti ili javni konkursi) – periodični izveštaji o izvršenju, završni računi (godišnji izveštaj), rebalansi, građanski budžeti, pozivi na javne rasprave o budžetu i izveštaji sa javnih rasprava. Ovi dokumenti bi trebalo da budu sortirani po godinama.
- Objavljivanje informacija o javnim nabavkama na sajtovima JLS. Ovo više nije obavezno, ali TS preporučuje objavljivanje sistematizovanih informacija na način na koji je to rađeno pre izmena zakona (kada je propisano kao obaveza samo da se objave na Portalu JN). Drugo rešenje može biti direktna veza sa stranice JN na veb stranici JLS do svake pojedinačne nabavke na portalu JN.
- informacije o javnim konkursima i pozivima koji bi trebalo da budu objavljeni zajedno sa informacijama o rezultatima konkursa (kao što je to slučaj sa većinom javnih nabavki, kada se grupišu sve informacije vezane za procedure jedne nabavke). TS preporučuje objavljivanje izveštaja o implementaciji (i/ili evaluaciji) projekata NVO/medija koje je finansirala JLS
- Period pandemije, kada su neke aktivnosti, posebno one sa fizičkim sastancima, ukinute, trebalo je da rezultira novim kanalima za javne debate, sastanke zvaničnika sa građanima i uvođenje novih kanala za praćenje predmeta. Ovo do sada nije urađeno, a TS poziva lokalne samouprave da to učine iako neki veruju da se pandemija približavaju kraju. Te metode i kanali (kao što su debate i sastanci na onlajn platformi) bi se mogli i trebali kombinovati sa fizičkim sastancima čak i nakon pandemije kako bi doprli do šire javnosti.

- JLS treba da iskoriste sve dostupne kanale (društvene mreže, klasični mediji, direktan kontakt) da dođu do građana kako bi povećale njihovo učešće u raspravama o budžetu i drugim aktima ili u projektima i konkursima koje vode JLS.

- Elektronski registar administrativnih procedura je od velike pomoći i trebalo bi da bude uveden u sve gradove i opštine. Čak i u ovoj digitalnoj eri, JLS bi trebalo da vode računa o tome da neki građani, korisnici njihovih servisa, ne koriste internet. Zbog toga bi najvažnije informacije o procedurama i rokovima postupanja opštinskih uprava trebalo da budu vidljive u uslužnim centrima ili da se građanima omogući (uz eventualnu pomoć zaposlenih) da na računaru u prostorijama JLS pristupe registru administrativnih procedura;

Kontakt informacije odbornika (e-mail adrese, brojevi telefona, vreme i mesto za redovne sastanke sa građanima, ukoliko je definisano) bi trebalo da budu objavljene na sajtovima, uz spiskove odbornika;

JLS koje imaju tehničke i finansijske mogućnosti, trebalo bi da uspostave mehanizme putem kojih bi građani mogli da prate tok svog predmeta i dobiju podatke o postupanju po žalbama, predstavkama i prigovorima. Ukoliko takve mogućnosti ne postoje, TS preporučuje da se vidno objave brojevi telefona državnih službenika od kojih se mogu dobiti ove informacije. Ovo bi bilo regulisano i elektronskim registrom administrativnih procedura. JLS bi se mogle obratiti donatorima za pomoć u finansiranju ovog mehanizma, ili ponuditi građanima da odluče u ranoj raspravi o budžetu da li bi takvi troškovi (kao i izgradnja baze podataka administrativnih postupaka) trebalo da budu uključeni u budžet;

JLS bi trebalo jasno da obaveste građane **o svojim mehanizmima za prijavljivanje nepravilnosti**, uključujući mehanizme za prijavljivanje sumnje na korupciju. Te informacije bi trebalo da objavljuju na sajtovima i u administrativnim prostorijama;

JLS bi trebalo da pripreme svoje **informatore o radu u skladu** sa obaveznim uputstvom (pravilnikom) koji je propisao Poverenik za Informacije od javnog značaja i da ih ažuriraju u skladu sa uputstvom (najmanje jednom mesečno);

JLS bi trebalo da uredi svoje stranice posvećene javnim preduzećima, javni komunalnim preduzećima i javnim ustanovama. Preporuka TS je da se ove stranice koriste za formiranje segmenta posvećenog svim informacijama i dokumentima. Deo ove stranice bi trebalo da bude posvećen delovanju Komisije za izbor direktora JP/JKP i da se na njoj objavljuju svi dokumenti nastali u radu Komisije. Ovo se posebno odnosi na zapisnike sa sednica. Svrha bi bila da se vidi na koji način su bodovani kandidati i formirane rang liste.

JLS bi trebalo da učine javnim podatke o nepokretnostima u svom vlasništvu (poslovni prostor, stanovi i drugi objekti, građevinsko zemljište, poljoprivredno zemljište), sa podacima o korisnicima i iznosima zakupa koji korisnici plaćaju. To mogu učiniti kreiranjem svoje baze podataka ili koristeći aplikaciju koju priređuje Direkcija za imovinu RS.

Aneksi

Aneks 1. Prosečan rezultat po indikatoru

Indikatorska pitanja	% od max rezultata
48. Da li na sajtu postoji stranica posvećena javnim nabavkama?	99.3%
95. Da li je predsednik opštine/gradonačelnik podneo izveštaj o imovini?	99.3%
75. Da li jedinica lokalne samouprave na sajtu redovno objavljuje poziv za zakup imovine u svom vlasništvu?	97.9%
90. Da li su na sajtu objavljeni prostorni planovi i/ili urbanistički planovi?	97.2%
87. Da li su podaci o broju zaposlenih u JLS objavljeni na sajtu?	96.6%
46. Da li su podaci o podnošenju zahteva za slobodan pristup informacijama na sajtu?	95.9%
34. Da li su na sajtu objavljene kontrolne liste opštinskih (gradskih) inspekcija?	94.5%
15 Da li je budžet za tekuću godinu dostupan na sajtu? **	93.1%
33 Da li je na sajtu dostupan podatak o radnom vremenu uprave sa građanima ili podaci o tel. broju preko kojeg je moguće dobiti tu informaciju?	93.1%
11. Da li je na sajtu objavljen spisak odbornika?	91.7%
27. Da li su objavljeni finansijski planovi indirektnih korisnika budžeta odnosno da li je vidljiva struktura sredstava namenjena za indirektno korisnike?	89.7%
55. Da li na sajtu postoji poseban segment posvećen javnim preduzećima sa podacima o JP?	89.7%
56. Da li na sajtu postoji poseban segment posvećen javnim ustanovama sa podacima o JU?	89.7%
70. Da li su podaci o broju zaposlenih u JU objavljeni na sajtu?	89.7%
45. JLS nema neizvršena rešenja Poverenika u 2020. godini?	85.5%
79. Da li su na sajtu objavljeni konkursi za dodelu sredstava NVO?	85.5%

57. Da li posmatrano JP ima svoj sajt?	84.8%
13. Da li je službeni list dostupan na sajtu? **	81.4%
28. Da li opštinska uprava ima uslužni centar (šalter salu) preko kojeg pruža sve usluge?	81.4%
77. Da li su na sajtu objavljeni konkursi za dodelu sredstava medijima u poslednjih 12 meseci?	81.4%
17. Da li je na sajtu objavljen budžet u mašinski čitljivom ili pretraživom obliku?	79.3%
37. Da li na sajtu postoje podaci o uslugama koje opština pruža ?	77.9%
43. Da li je JLS na vreme dostavila tražene informacije? **	76.6%
58. Da li posmatrana JU ima svoj sajt?	73.8%
94. Da li je usvojen Lokalni antikorupcijski plan?	73.8%
72. Da li je cenovnik usluga lokalnih institucija/preduzeća dostupan na internetu, na sajtu JLS ili JP/JU?	73.1%
23. Da li je na sajtu objavljen javni poziv na javnu raspravu o budžetu?	72.4%
80. Da li su na sajtu objavljeni rezultati konkursa (rešenja) za dodelu sredstava NVO?	72.4%
73. Da li postoje podaci na sajtu o sprovedenim javnim raspravama u poslednjih 12 meseci (izuzev budžeta)?	71.7%
59. Da li su sprovedeni konkursi za izbor direktora javnih preduzeća?	71.0%
78. Da li su na sajtu objavljeni rezultati konkursa/rešenja za dodelu sredstava medijima u poslednjih 12 meseci?	69.7%
53. Da li informator sadrži informaciju o platama funkcionera i službenika (eksplicitno)?	69.0%
16. Da li je obrazloženje budžeta dostupno na sajtu?	68.3%
38. Da li na internet stranici opštine postoje kontakt podaci o članovima saveta/ predsednicima mesnih zajednica?	66.2%
50. Da li su na sajtu ili u informatoru obavljani podaci o sprovedenim JN u proteklih 12 meseci?	65.5%
30. Da li na u uslužnom centru (šalter sali) ili prostorijama uprave postoji mogućnost da građani prijave nepravilnosti u radu odnosno kršenje zakona, uključujući i korupciju?	64.8%
86. Da li je pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta uprave objavljen na sajtu?	64.1%

49. Da li su na sajtu objavljeni podaci o JN u skladu sa ZJN (konkursi, dokumentacija, izmene, pitanja i odgovori...)?**	62.8%
60. Da li je sproveden konkurs za izbor direktora javnih ustanova?	60.0%
21. Da li je na sajtu objavljen vodič za građane kroz budžet (građanski budžet)?	56.6%
83. Da li je na sajtu objavljena važeća strategija razvoja JLS?	56.6%
22. Da li je održana javna rasprava o budžetu – anketiranje građana ili konsultativni skupovi?	55.2%
31. Da li na sajtu postoji opcija da građani prijave nepravilnosti u radu odnosno kršenje zakona, uključujući i korupciju?	54.5%
25. Da li je u poslednjih 12 meseci razmatran i objavljen predlog završnog računa budžeta ili usvojeni završni račun budžeta?	52.4%
14 Da li se sednice skupštine prenose direktno putem medija ili se objavljuju zapisnici (transkripti) ili emituju snimci sa sednica ili su dostupni snimci/prenosi na sajtu JLS?	49.7%
88. Da li postoji etički kodeks za zaposlene i da li je dostupan na sajtu?	49.0%
9 Da li je na sajtu objavljen dnevni red naredne sednice skupštine?	46.9%
40. Da li postoje definisani termini za susret gradonačelnika/predsednika opštine (ili zamenika) sa građanima?	46.2%
66. Da li su na sajtu JP ili JLS objavljeni godišnji planovi rada JP?	46.2%
39. Da li na sajtu ili u informatoru postoji obaveštenje da građani mogu da prisustvuju sednicama skupštine i uputstvo kako se prijavljuju?	42.1%
67. Da li su na sajtu JP ili JLS objavljeni izveštaji o radu JP?	42.1%
51. Da li je informator objavljen na sajtu i ažuriran u poslednja 3 meseca?	41.4%
18. Da li su 6-mesečni i 9-mesečni izveštaji o izvršenju budžeta dostupni na sajtu?	39.3%
52. Da li informator sadrži aktuelan godišnji plan javnih nabavki ili link ka planu?	35.9%
1 Da li su odluke koje usvaja skupština objavljene i dostupne na sajtu? **	35.2%
24. Da li je na sajtu objavljen izveštaj o javnoj raspravi o budžetu?	33.8%

3 Da li su odluke koje je usvajala skupština u protekla 24 meseca dostupne na sajtu?	30.3%
41. Da li su vidno dostupni podaci o kontaktu predsednika opštine/gradonačelnika ili zamenika sa građanima?	28.3%
61. Da li je na sajtu JLS ili JP objavljena sistematizacija JP?	26.9%
19. Da li su 6-mesečni i 9-mesečni izveštaji o izvršenju budžeta objavljeni na 6 cifara ekonomske klasifikacije?	26.2%
74. Da li izveštaj o javnim raspravama sadrži podatke o predlozima koje su građani izneli i razloge za prihvatanje/odbijanje?	26.2%
76. Da li su na sajtu objavljeni izveštaji o dodeli imovine u zakup?	26.2%
5 Da li su na sajtu objavljeni predlozi akata pre razmatranja na sednici skupštine?	24.1%
26. Da li je u poslednjih 12 meseci objavljena i razmatrana revizija završnog računa budžeta?	24.1%
44. Protiv JLS nisu podnošene žalbe u 2020. godini zbog nedostavljanja (ignorisanja zahteva) informacija od javnog značaja?	23.4%
10 Da li na sajtu JLS postoje najave sednica opštinskog/gradskog veća?	21.4%
29. Da li su u uslužnom centru (šalter sali) ili u prostorijama uprave vidno istaknuti rokovi za izdavanje dokumenata i uputstva?	21.4%
71. Da li su podaci o broju zaposlenih u javnim preduzećima objavljeni na sajtu JLS?	21.4%
54. Da li informator sadrži podatke o uslugama koje opština pruža i rokovima za njihovo pružanje ili link ka registru ili mestu na sajtu gde su i usluge i rokovi?	20.7%
42. Da li opština sprovodi ispitivanje zadovoljstva građana korisnika usluga opštinske uprave u poslednje četiri godine?	20.0%
62. Da li je na sajtu JLS ili JU objavljena sistematizacija JU?	19.3%
6 Da li su na sajtu objavljeni rezultati glasanja na poslednjoj sednici skupštine?	17.9%
68. Da li su na sajtu JU ili JLS objavljeni izveštaji o radu javnih ustanova?	17.9%
64. Da li su na sajtu JP ili JLS objavljeni dokumenti iz procedure izbora direktora JP?	17.2%
69. Da li su na sajtu javnih ustanova ili na sajtu JLS objavljeni godišnji planovi rada javnih ustanova?	17.2%
85. Da li je objavljen izveštaj o radu uprave za prethodnu godinu?	17.2%
93. Da li je usvojen plan integriteta i da li je JLS izvestila o njegovoj primeni?	17.2%

12. Da li na sajtu postoje podaci o kontaktu građana sa odbornicima?	15.2%
2 Da li su odluke koje usvaja gradsko veće obavljene i dostupne na sajtu?	14.5%
4. Da li su odluke koje je usvajalo gradsko veće u protekla 24 meseca dostupne na sajtu?	12.4%
32. Da li svi mehanizmi za prijavu korupcije i nepravilnosti dozvoljavaju anonimne prijave?	12.4%
20. Da li su mesečni izveštaji (ili kumulativni mesečni izveštaji) o izvršenju budžeta dostupni na sajtu?	11.0%
35. Da li korisnik usluga JLS može da prati tok (status) predmeta na sajtu?	11.0%
65. Da li su na sajtu JU ili JLS objavljeni dokumenti iz procedure izbora direktora JU?	9.7%
8 Da li su na sajtu objavljeni amandmani (i obrazloženja amandmana) podneti na predloge akata koji su razmatrani na poslednjoj sednici?	9.0%
82. Da li su na sajtu objavljeni izveštaji o realizaciji medijskih projekata koje je finansirala JLS?	8.3%
63. Postoji li stranica Komisije za izbor direktora JP sa svim dokumentima, uključujući zapisnike sa sednica?	7.6%
81. Da li su na sajtu objavljeni izveštaji o realizaciji projekata NVO koje je finansirala opština?	7.6%
36. Da li su na sajtu dostupni podaci o postupanju po žalbama, predstavkama i prigovorima?	6.9%
84. Da li je godišnji plan rada uprave objavljen na sajtu?	6.9%
89. Da li je na sajtu objavljena evidencija imovine (nekretnina) u vlasništvu JLS koje su date u zakup, sa podacima o zakupcima, ceni i trajanju zakupa?	6.9%
47. Da li je informacija o podnošenju zahteva za slobodan pristup informacijama vidljiva u uslužnom centru (šalter sali) ili prostorijama uprave?	4.1%
92. Da li na sajtu JLS postoji dnevni ili nedeljni raspored aktivnosti gradonačelnika/predsednika opštine?	4.1%
91. Da li na sajtu JLS postoji evidencija kontakata sa lobistima?	3.4%
7. Da li su na sajtu objavljeni podaci kako su pojedinačno i poimenice odbornici glasali?	0.7%

Aneks 2. Rezultati po opštinama/gradovima - poređenje sa LTI 2021

			LTI	LTI	LTI	LTI		
	Opština/grad	mesto u LTI 2021	2019	2020	2021	2022	Rast 2022/2021	Rast 2022/2021 (%)
1	Novi Pazar	4	66	82	78	87	9	11.5%
2	Sombor	2	52	80	88	85	-3	-3.4%
3	Sokobanja	5	46	68	75	84	9	12.0%
4	Tutin	93	36	45	42	81	39	92.9%
5	Kanjiža	3	47	77	83	79	-4	-4.8%
6	Užice	15	64	70	62	78	16	25.8%
7	Veliko Gradište	9	64	61	71	76	5	7.0%
8	Vranje	5	60	73	75	74	-1	-1.3%
8	Leskovac	5	60	75	75	74	-1	-1.3%
10	Vrnjačka Banja	13	62	63	64	70	6	9.4%
10	Subotica	10	51	63	69	70	1	1.4%
12	Kruševac	70	52	47	47	69	22	46.8%
13	Bečej	1	38	83	90	67	-23	-25.6%
14	Kragujevac	11	42	55	68	65	-3	-4.4%
14	Bor	15	42	46	62	65	3	4.8%
14	Pirot	98	46	45	41	65	24	58.5%
14	Novi Sad	8	43	56	73	65	-8	-11.0%
18	Niš	103	34	46	40	64	24	60.0%
19	Raška	41	44	47	53	62	9	17.0%
19	Žabalj	20	36	55	60	62	2	3.3%
21	Vladičin Han	12	43	60	65	61	-4	-6.2%
22	Trstenik	82	47	49	44	59	15	34.1%
22	Ruma	21	49	56	59	59	0	0.0%
22	Vrbas	82	40	54	44	59	15	34.1%
25	Dimitrovgrad	88	38	51	43	57	14	32.6%
25	Indija	23	52	55	58	57	-1	-1.7%
25	Požega	41	40	54	53	57	4	7.5%
25	Senta	35	51	58	54	57	3	5.6%
25	Beograd	74	30	33	46	57	11	23.9%
25	Požarevac	21	57	39	59	57	-2	-3.4%

31	Aleksinac	64	40	43	48	56	8	16.7%
31	Kraljevo	41	57	47	53	56	3	5.7%
31	Srbobran	24	46	53	57	56	-1	-1.8%
31	Plandište	29	67	63	55	56	1	1.8%
35	Loznica	64	38	46	48	55	7	14.6%
35	Topola	82	50	52	44	55	11	25.0%
35	Boljevac	13	40	40	64	55	-9	-14.1%
38	Krupanj	29	48	58	55	54	-1	-1.8%
39	Bački Petrovac	58	51	51	49	53	4	8.2%
39	Čajetina	29	43	57	55	53	-2	-3.6%
39	Sremska Mitrovica	58	45	51	49	53	4	8.2%
39	Zrenjanin	24	44	63	57	53	-4	-7.0%
39	Apatin	26	41	51	56	53	-3	-5.4%
39	Svrljig	98	43	37	41	53	12	29.3%
39	Novi Kneževac	51	39	50	51	53	2	3.9%
46	Kovin	108	40	41	39	52	13	33.3%
46	Mali Zvornik	17	36	52	61	52	-9	-14.8%
46	Negotin	51	45	48	51	52	1	2.0%
46	Varvarin	26	51	49	56	52	-4	-7.1%
50	Ivanjica	41	46	55	53	51	-2	-3.8%
50	Kuršumlija	26	45	44	56	51	-5	-8.9%
50	Ljubovija	29	45	52	55	51	-4	-7.3%
50	Novi Bečej	77	48	45	45	51	6	13.3%
50	Sjenica	108	34	39	39	51	12	30.8%
50	Babušnica	58	47	48	49	51	2	4.1%
56	Knjaževac	29	54	54	55	50	-5	-9.1%
56	Kula	46	45	48	52	50	-2	-3.8%
56	Vlasotince	46	35	42	52	50	-2	-3.8%
56	Nova Varoš	29	45	47	55	50	-5	-9.1%
56	Čačak	35	54	58	54	50	-4	-7.4%
61	Kučevo	64	33	51	48	49	1	2.1%
61	Ražanj	70	33	45	47	49	2	4.3%
61	Bačka Topola	35	45	54	54	49	-5	-9.3%
61	Priboj	35	48	55	54	49	-5	-9.3%
61	Blace	35	37	46	54	49	-5	-9.3%
66	Kikinda	55	49	47	50	48	-2	-4.0%
66	Ljig	64	29	39	48	48	0	0.0%
66	Pančevo	64	45	49	48	48	0	0.0%
66	Petrovac	17	51	59	61	48	-13	-21.3%
66	Temerin	17	52	59	61	48	-13	-21.3%
66	Arilje	51	39	53	51	48	-3	-5.9%
66	Bač	35	49	49	54	48	-6	-11.1%
66	Gornji Milanovac	103	28	49	40	48	8	20.0%

66	Bačka Palanka	108	37	37	39	48	9	23.1%
66	Malo Crniće	77	38	28	45	48	3	6.7%
76	Odžaci	55	41	48	50	47	-3	-6.0%
76	Paraćin	64	66	50	48	47	-1	-2.1%
76	Sremski Karlovci	113	22	31	38	47	9	23.7%
76	Aleksandrovac	134	37	39	33	47	14	42.4%
76	Valjevo	58	40	45	49	47	-2	-4.1%
76	Rača	103	34	49	40	47	7	17.5%
76	Lajkovac	74	35	41	46	47	1	2.2%
76	Vladimirci	88	36	38	43	47	4	9.3%
84	Čoka	48	39	45	49	46	-3	-6.1%
84	Žabari	77	37	40	45	46	1	2.2%
86	Čuprija	103	29	29	40	45	5	12.5%
86	Doljevac	93	33	41	42	45	3	7.1%
86	Mionica	46	37	47	52	45	-7	-13.5%
86	Opovo	74	33	42	46	45	-1	-2.2%
86	Šabac	55	41	57	50	45	-5	-10.0%
86	Velika Plana	82	36	45	44	45	1	2.3%
86	Brus	113	35	41	38	45	7	18.4%
93	Irig	82	48	48	44	44	0	0.0%
93	Prijepolje	88	37	42	43	44	1	2.3%
93	Zaječar	134	43	42	33	44	11	33.3%
93	Bojnik	77	41	50	45	44	-1	-2.2%
93	Despotovac	70	37	34	47	44	-3	-6.4%
98	Batočina	123	36	39	37	43	6	16.2%
98	Jagodina	142	21	21	23	43	20	87.0%
98	Nova Crnja	139	23	33	30	43	13	43.3%
98	Ub	113	20	40	38	43	5	13.2%
98	Žitište	103	37	44	40	43	3	7.5%
103	Crna Trava	88	41	41	43	42	-1	-2.3%
103	Mali Idoš	123	36	39	37	42	5	13.5%
103	Prokuplje	127	37	38	36	42	6	16.7%
103	Žitorađa	108	30	38	39	42	3	7.7%
103	Lapovo	108	39	37	39	42	3	7.7%
108	Bajina Bašta	77	34	46	45	41	-4	-8.9%
108	Rekovac	98	39	37	41	41	0	0.0%
108	Trgovište	127	34	32	36	41	5	13.9%
108	Vršac	98	42	40	41	41	0	0.0%
108	Alibunar	123	31	36	37	41	4	10.8%
113	Kladovo	70	28	35	47	40	-7	-14.9%
113	Kosjerić	46	30	43	52	40	-12	-23.1%
113	Osečina	46	33	53	52	40	-12	-23.1%
113	Šid	113	30	32	38	40	2	5.3%
117	Stara Pazova	98	26	40	41	39	-2	-4.9%
117	Surdulica	93	42	40	42	39	-3	-7.1%

117	Titel	131	29	40	35	39	4	11.4%
117	Žagubica	93	35	45	42	39	-3	-7.1%
117	Bosilegrad	51	52	48	51	39	-12	-23.5%
117	Medveđa	82	26	37	44	39	-5	-11.4%
123	Bela Crkva	134	21	18	33	38	5	15.2%
123	Beočin	58	35	42	49	38	-11	-22.4%
123	Ćićevac	93	42	38	42	38	-4	-9.5%
123	Smederevska Palanka	113	12	41	38	38	0	0.0%
127	Bela Palanka	113	39	46	38	37	-1	-2.6%
127	Lebane	127	25	30	36	37	1	2.8%
127	Majdanpek	127	32	39	36	37	1	2.8%
127	Smederevo	41	39	51	53	37	-16	-30.2%
127	Svilajnac	142	18	22	23	37	14	60.9%
127	Gadžin Han	88	46	56	43	37	-6	-14.0%
133	Lučani	123	33	32	37	36	-1	-2.7%
133	Pećinci	113	29	25	38	36	-2	-5.3%
135	Golubac	113	33	53	38	35	-3	-7.9%
135	Arandelovac	134	44	39	33	35	2	6.1%
137	Merošina	140	26	24	29	34	5	17.2%
138	Bogatić	141	19	31	28	33	5	17.9%
139	Ada	133	26	37	34	30	-4	-11.8%
140	Bujanovac	144	32	34	21	28	7	33.3%
140	Knić	113	26	34	38	28	-10	-26.3%
142	Kovačica	113	28	36	38	25	-13	-34.2%
142	Sečanj	134	26	34	33	25	-8	-24.2%
144	Koceljeva	131	23	22	35	22	-13	-37.1%
145	Preševo	144	13	23	21	9	-12	-57.1%
	Gradska opština		LTI 2019	LTI 2020	LTI 2021	LTI 2022	Rast 2022/2021	Rast 2022/2021 (%)
1	Barajevo *		32	47	42	38	-4	-9.5%
2	Voždovac *		24	22	35	27	-8	-22.9%
3	Vračar *		26	24	31	22	-9	-29.0%
4	Grocka *		31	28	37	33	-4	-10.8%
5	Zvezdara *		38	40	40	43	3	7.5%
6	Zemun *		26	38	29	39	10	34.5%
7	Lazarevac *		36	36	43	36	-7	-16.3%
8	Mladenovac *		25	33	41	45	4	9.8%
9	Novi Beograd *		27	28	25	29	4	16.0%
10	Obrenovac *		38	41	35	32	-3	-8.6%
11	Palilula *		29	24	31	23	-8	-25.8%
12	Rakovica *		21	31	37	36	-1	-2.7%
13	Savski Venac *		38	36	39	34	-5	-12.8%
14	Sopot *		13	20	23	16	-7	-30.4%

15	Stari Grad *		23	28	35	28	-7	-20.0%
16	Čukarica *		37	32	43	43	0	0.0%
17	Surčin *		42	53	62	69	7	11.3%
18	Medijana *		25	24	21	25	4	19.0%
19	Niška Banja *		31	35	26	24	-2	-7.7%
20	Palilula Niš*		31	28	33	33	0	0.0%
21	Pantelejev *		23	39	23	28	5	21.7%
22	Crveni Krst *		20	28	37	35	-2	-5.4%
23	Vranjska Banja *		10	25	27	26	-1	-3.7%
24	Kostolac *		23	30	24	36	12	50.0%
25	Sevojno *		37	42	52	66	14	26.9%

Opštine koje su izgubile više od 10 poena od 2020

	LTI 2019	LTI 2020	LTI 2021	LTI 2022	Rast 2022/2021	Rast 2022/2021 (%)
Bečej	38	83	90	67	-23	-25.6%
Smederevo	39	51	53	37	-16	-30.2%
Koceljeva	23	22	35	22	-13	-37.1%
Kovačica	28	36	38	25	-13	-34.2%
Petrovac	51	59	61	48	-13	-21.3%
Temerin	52	59	61	48	-13	-21.3%
Preševo	13	23	21	9	-12	-57.1%
Bosilegrad	52	48	51	39	-12	-23.5%
Kosjerić	30	43	52	40	-12	-23.1%
Osečina	33	53	52	40	-12	-23.1%
Beočin	35	42	49	38	-11	-22.4%
Knić	26	34	38	28	-10	-26.3%

Aneks 3: Najbolji akteri po kategorijama

(Gradske opštine nemaju iste ingerencije kao gradovi i opštine tako da njihove zbirne ocene, kao ni indikatori po kategorijama ne mogu biti upoređivani)

Skupština i veće

Ukupan skor	JLS	Skupština i veće (max 16)
2	Sombor	15
14	Kragujevac	14
8	Vranje	14
18	Niš	14
21	Vladičin Han	13
3	Sokobanja	13
1	Novi Pazar	13
39	Zrenjanin	12
5	Kanjiža	12
31	Kraljevo	12
7	Veliko Gradište	12
4	Tutin	12
10	Vrnjačka Banja	12

Budžet

Ukupan skor	JLS	Budžet (max 14)
2	Sombor	14
6	Užice	14
3	Sokobanja	14
4	Tutin	14
7	Veliko Gradište	13
14	Bor	13
50	Ljubovija	13
39	Sremska Mitrovica	13
61	Ražanj	13
19	Žabalj	13
8	Vranje	13
61	Blace	13
12	Kruševac	13
5	Kanjiža	13

JLS i građani

Ukupan skor	JLS	JLS i građani (max 15)
1	Novi Pazar	15
2	Sombor	14
6	Užice	13
13	Bečej	12
14	Novi Sad	12
10	Subotica	11
5	Kanjiža	11
19	Žabalj	11
19	Raška	11
3	Sokobanja	11
8	Vranje	11

Slobodan pristup informacijama

Ukupan skor	JLS	Slobodan pristup informacijama (max 6)
3	Sokobanja	6

Informator o radu

Ukupan skor	JLS	Informator o radu (max 4)
22	Ruma	4
25	Požarevac	4
7	Veliko Gradište	4
39	Zrenjanin	4
13	Bečej	4
5	Kanjiža	4
10	Subotica	4
76	Lajkovac	4
14	Bor	4
25	Požega	4
39	Bački Petrovac	4
50	Sjenica	4
98	Ub	4

Javna preduzeća i javne ustanove

Ukupan skor	JLS	Javna preduzeća i javne ustanove (max 18)
4	Tutin	18
5	Kanjiža	17
3	Sokobanja	16
13	Bečej	15
14	Pirot	15
6	Užice	15

7	Veliko Gradište	14
30	Aleksinac	14
98	Jagodina	14
18	Niš	14
25	Beograd	14
1	Novi Pazar	14

Javne rasprave i javni kokursi

Ukupan skor	JLS	Javne rasprave i javni kokursi (max 10)
1	Novi Pazar	10
61	Blace	10
12	Kruševac	10
4	Tutin	10
5	Užice	9
2	Sombor	9
76	Vladimirci	9
14	Bor	8
10	Vrnjačka Banja	8
25	Dimitrovgrad	8
50	Kuršumlija	8
31	Aleksinac	8
21	Vladičin Han	8
14	Pirot	8
8	Leskovac	8
8	Vranje	8
3	Sokobanja	8
18	Niš	8

Aneks 4. Poređenje LTI indikatora 2022 - 2021 - 2020

Indikatori	% max ocene LTI 2020	% max ocene LTI 2021	% max ocene LTI 2022	Povećanje %	% poboljšanja
48. Da li na sajtu postoji stranica posvećena javnim nabavkama?	97.2%	96.6%	99.3%	2.8%	2.9%
95. Da li je predsednik opštine/gradonačelnik podneo izveštaj o imovini?	94.5%	95.2%	99.3%	4.1%	4.3%
75. Da li jedinica lokalne samouprave na sajtu redovno objavljuje poziv za zakup imovine u svom vlasništvu?	91.0%	95.2%	97.9%	2.8%	2.9%
90. Da li su na sajtu objavljeni prostorni planovi i/ili urbanistički planovi?	89.0%	97.9%	97.2%	-0.7%	-0.7%
87. Da li su podaci o broju zaposlenih u JLS objavljeni na sajtu?		97.9%	96.6%	-1.4%	-1.4%
46. Da li su podaci o podnošenju zahteva za slobodan pristup informacijama na sajtu?	93.1%	95.9%	95.9%	0.0%	0.0%
34. Da li su na sajtu objavljene kontrolne liste opštinskih (gradskih) inspekcija?	86.9%	94.5%	94.5%	0.0%	0.0%
15 Da li je budžet za tekuću godinu dostupan na sajtu? **	93.8%	93.1%	93.1%	0.0%	0.0%
33 Da li je na sajtu dostupan podatak o radnom vremenu uprave sa građanima ili podaci o tel. broju preko kojeg je moguće dobiti tu informaciju?	100.0%	97.2%	93.1%	-4.1%	-4.3%
11. Da li je na sajtu objavljen spisak odbornika?	89.7%	88.3%	91.7%	3.4%	3.9%
27. Da li su objavljeni finansijski planovi indirektnih korisnika budžeta odnosno da li je vidljiva struktura sredstava namenjena za indirektno korisnike?	85.5%	92.4%	89.7%	-2.8%	-3.0%

55. Da li na sajtu postoji poseban segment posvećen javnim preduzećima sa podacima o JP?	77.9%	86.2%	89.7%	3.4%	4.0%
56. Da li na sajtu postoji poseban segment posvećen javnim ustanovama sa podacima o JU?	69.0%	82.8%	89.7%	6.9%	8.3%
70. Da li su podaci o broju zaposlenih u JU objavljeni na sajtu?		91.0%	89.7%	-1.4%	-1.5%
45. JLS nema neizvršena rešenja Poverenika u 2020. godini?	84.1%	85.5%	85.5%	0.0%	0.0%
79. Da li su na sajtu objavljeni konkursi za dodelu sredstava NVO?	82.8%	76.6%	85.5%	9.0%	11.7%
57. Da li posmatrano JP ima svoj sajt?		77.9%	84.8%	6.9%	8.8%
13. Da li je službeni list dostupan na sajtu? **	78.6%	81.4%	81.4%	0.0%	0.0%
28. Da li opštinska uprava ima uslužni centar (šalter salu) preko kojeg pruža sve usluge?	82.1%	83.4%	81.4%	-2.1%	-2.5%
77. Da li su na sajtu objavljeni konkursi za dodelu sredstava medijima u poslednjih 12 meseci?	80.0%	79.3%	81.4%	2.1%	2.6%
17. Da li je na sajtu objavljen budžet u mašinski čitljivom ili pretraživom obliku?	83.4%	75.2%	79.3%	4.1%	5.5%
37. Da li na sajtu postoje podaci o uslugama koje opština pruža ?		60.7%	77.9%	17.2%	28.4%
43. Da li je JLS na vreme dostavila tražene informacije? **	84.1%	77.9%	76.6%	-1.4%	-1.8%
58. Da li posmatrana JU ima svoj sajt?		69.0%	73.8%	4.8%	7.0%
94. Da li je usvojen Lokalni antikorupcijski plan?	70.3%	69.7%	73.8%	4.1%	5.9%
72. Da li je cenovnik usluga lokalnih institucija/preduzeća dostupan na internetu, na sajtu JLS ili JP/JU?	56.6%	65.5%	73.1%	7.6%	11.6%

23. Da li je na sajtu objavljen javni poziv na javnu raspravu o budžetu?	73.1%	71.0%	72.4%	1.4%	1.9%
80. Da li su na sajtu objavljeni rezultati konkursa (rešenja) za dodelu sredstava NVO?		44.1%	72.4%	28.3%	64.1%
73. Da li postoje podaci na sajtu o sprovedenim javnim raspravama u poslednjih 12 meseci (izuzev budžeta)?	72.4%	54.5%	71.7%	17.2%	31.6%
59. Da li su sprovedeni konkursi za izbor direktora javnih preduzeća?	74.5%	69.0%	71.0%	2.1%	3.0%
78. Da li su na sajtu objavljeni rezultati konkursa/rešenja za dodelu sredstava medijima u poslednjih 12 meseci?		53.8%	69.7%	15.9%	29.5%
53. Da li informator sadrži informaciju o platama funkcionera i službenika (eksplicitno)?	46.2%	57.9%	69.0%	11.0%	19.0%
16. Da li je obrazloženje budžeta dostupno na sajtu?	66.2%	68.3%	68.3%	0.0%	0.0%
38. Da li na internet stranici opštine postoje kontakt podaci o članovima saveta/ predsednicima mesnih zajednica?	59.3%	55.9%	66.2%	10.3%	18.5%
50. Da li su na sajtu ili u informatoru obavljani podaci o sprovedenim JN u proteklih 12 meseci?	96.6%	96.6%	65.5%	-31.0%	-32.1%
30. Da li na u uslužnom centru (šalter sali) ili prostorijama uprave postoji mogućnost da građani prijave nepravilnosti u radu odnosno kršenje zakona, uključujući i korupciju?	78.6%	62.1%	64.8%	2.8%	4.4%
86. Da li je pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta uprave objavljen na sajtu?	53.8%	77.9%	64.1%	-13.8%	-17.7%
49. Da li su na sajtu objavljeni podaci o JN u skladu sa ZJN (konkursi, dokumentacija, izmene, pitanja i odgovori...)?**	94.5%	94.5%	62.8%	-31.7%	-33.6%
60. Da li je sproveden konkurs za izbor direktora javnih ustanova?	70.3%	62.1%	60.0%	-2.1%	-3.3%

21. Da li je na sajtu objavljen vodič za građane kroz budžet (građanski budžet)?	51.7%	57.9%	56.6%	-1.4%	-2.4%
83. Da li je na sajtu objavljena važeća strategija razvoja JLS?	77.9%	34.5%	56.6%	22.1%	64.0%
22. Da li je održana javna rasprava o budžetu – anketiranje građana ili konsultativni skupovi?	76.6%	39.3%	55.2%	15.9%	40.4%
31. Da li na sajtu postoji opcija da građani prijave nepravilnosti u radu odnosno kršenje zakona, uključujući i korupciju?	50.3%	71.0%	54.5%	-16.6%	-23.3%
25. Da li je u poslednjih 12 meseci razmatran i objavljen predlog završnog računa budžeta ili usvojeni završni račun budžeta?	57.9%	54.5%	52.4%	-2.1%	-3.8%
14 Da li se sednice skupštine prenose direktno putem medija ili se objavljuju zapisnici (transkripti) ili emituju snimci sa sednica ili su dostupni snimci/prenosi na sajtu JLS?	55.2%	47.6%	49.7%	2.1%	4.3%
88. Da li postoji etički kodeks za zaposlene i da li je dostupan na sajtu?	42.8%	42.8%	49.0%	6.2%	14.5%
9 Da li je na sajtu objavljen dnevni red naredne sednice skupštine?	42.1%	49.0%	46.9%	-2.1%	-4.2%
40. Da li postoje definisani termini za susret gradonačelnika/predsednika opštine (ili zamenika) sa građanima?	42.1%	37.2%	46.2%	9.0%	24.1%
66. Da li su na sajtu JP ili JLS objavljeni godišnji planovi rada JP?		33.8%	46.2%	12.4%	36.7%
39. Da li na sajtu ili u informatoru postoji obaveštenje da građani mogu da prisustvuju sednicama skupštine i uputstvo kako se prijavljuju?	78.6%	36.6%	42.1%	5.5%	15.1%
67. Da li su na sajtu JP ili JLS objavljeni izveštaji o radu JP?		25.5%	42.1%	16.6%	64.9%
51. Da li je informator objavljen na sajtu i ažuriran u poslednja 3 meseca?	51.7%	45.5%	41.4%	-4.1%	-9.1%

18. Da li su 6-mesečni i 9-mesečni izveštaji o izvršenju budžeta dostupni na sajtu?	43.4%	39.3%	39.3%	0.0%	0.0%
52. Da li informator sadrži aktuelan godisnji plan javnih nabavki ili link ka planu?	15.9%	55.2%	35.9%	-19.3%	-35.0%
1 Da li su odluke koje usvaja skupština objavljene i dostupne na sajtu? **	30.3%	33.1%	35.2%	2.1%	6.3%
24. Da li je na sajtu objavljen izveštaj o javnoj raspravi o budžetu?	42.8%	35.9%	33.8%	-2.1%	-5.8%
3 Da li su odluke koje je usvajala skupština u protekla 24 meseca dostupne na sajtu?	27.6%	24.8%	30.3%	5.5%	22.2%
41. Da li su vidno dostupni podaci o kontaktu predsednika opštine/gradonačelnika ili zamenika sa građanima?	9.0%	6.2%	28.3%	22.1%	355.6%
61. Da li je na sajtu JLS ili JP objavljena sistematizacija JP?	16.6%	19.3%	26.9%	7.6%	39.3%
19. Da li su 6-mesečni i 9-mesečni izveštaji o izvršenju budžeta objavljeni na 6 cifara ekonomske klasifikacije?	26.2%	21.4%	26.2%	4.8%	22.6%
74. Da li izveštaj o javnim raspravama sadrži podatke o predlozima koje su građani izneli i razloge za prihvatanje/odbijanje?	24.8%	24.8%	26.2%	1.4%	5.6%
76. Da li su na sajtu objavljeni izveštaji o dodeli imovine u zakup?	0.0%	4.1%	26.2%	22.1%	533.3%
5 Da li su na sajtu objavljeni predlozi akata pre razmatranja na sednici skupštine?	15.2%	20.0%	24.1%	4.1%	20.7%
26. Da li je u poslednjih 12 meseci objavljena i razmatrana revizija završnog računa budžeta?	22.1%	20.0%	24.1%	4.1%	20.7%
44. Protiv JLS nisu podnošene žalbe u 2020. godini zbog nedostavljanja (ignorisanja zahteva) informacija od javnog značaja?	23.4%	40.0%	23.4%	-16.6%	-41.4%

10 Da li na sajtu JLS postoje najave sednica opštinskog/gradskog veća?		18.6%	21.4%	2.8%	14.8%
29. Da li su u uslužnom centru (šalter sali) ili u prostorijama uprave vidno istaknuti rokovi za izdavanje dokumenata i uputstva?	20.7%	16.6%	21.4%	4.8%	29.2%
71. Da li su podaci o broju zaposlenih u javnim preduzećima objavljeni na sajtu JLS?	32.4%	31.7%	21.4%	-10.3%	-32.6%
54. Da li informator sadrži podatke o uslugama koje opština pruža i rokovima za njihovo pružanje ili link ka registru ili mestu na sajtu gde su i usluge i rokovi?	20.7%	49.0%	20.7%	-28.3%	-57.7%
42. Da li opština sprovodi ispitivanje zadovoljstva građana korisnika usluga opštinske uprave u poslednje četiri godine?	18.6%	18.6%	20.0%	1.4%	7.4%
62. Da li je na sajtu JLS ili JU objavljena sistematizacija JU?	18.6%	17.2%	19.3%	2.1%	12.0%
6 Da li su na sajtu objavljeni rezultati glasanja na poslednjoj sednici skupštine?	17.9%	20.0%	17.9%	-2.1%	-10.3%
68. Da li su na sajtu JU ili JLS objavljeni izveštaji o radu javnih ustanova?	23.4%	26.2%	17.9%	-8.3%	-31.6%
64. Da li su na sajtu JP ili JLS objavljeni dokumenti iz procedure izbora direktora JP?		20.7%	17.2%	-3.4%	-16.7%
69. Da li su na sajtu javnih ustanova ili na sajtu JLS objavljeni godišnji planovi rada javnih ustanova?	22.1%	24.1%	17.2%	-6.9%	-28.6%
85. Da li je objavljen izveštaj o radu uprave za prethodnu godinu?	14.5%	17.2%	17.2%	0.0%	0.0%
93. Da li je usvojen plan integriteta i da li je JLS izvestila o njegovoj primeni?	53.8%	17.2%	17.2%	0.0%	0.0%
12. Da li na sajtu postoje podaci o kontaktu građana sa odbornicima?	21.4%	15.9%	15.2%	-0.7%	-4.3%

	11.0%	13.8%	14.5%	0.7%	5.0%
2. Da li su odluke koje usvaja gradsko veće obavljene i dostupne na sajtu?					
4. Da li su odluke koje je usvajalo gradsko veće u protekla 24 meseca dostupne na sajtu?	11.0%	12.4%	12.4%	0.0%	0.0%
32. Da li svi mehanizmi za prijavu korupcije i nepravilnosti dozvoljavaju anonimne prijave?	37.2%	11.0%	12.4%	1.4%	12.5%
20. Da li su mesečni izveštaji (ili kumulativni mesečni izveštaji) o izvršenju budžeta dostupni na sajtu?	10.3%	8.3%	11.0%	2.8%	33.3%
35. Da li korisnik usluga JLS može da prati tok (status) predmeta na sajtu?	11.0%	10.3%	11.0%	0.7%	6.7%
65. Da li su na sajtu JU ili JLS objavljeni dokumenti iz procedure izbora direktora JU?		17.9%	9.7%	-8.3%	-46.2%
8. Da li su na sajtu objavljeni amandmani (i obrazloženja amandmana) podneti na predloge akata koji su razmatrani na poslednjoj sednici?	3.4%	6.2%	9.0%	2.8%	44.4%
82. Da li su na sajtu objavljeni izveštaji o realizaciji medijskih projekata koje je finansirala JLS?	10.3%	4.8%	8.3%	3.4%	71.4%
63. Postoji li stranica Komisije za izbor direktora JP sa svim dokumentima, uključujući zapisnike sa sednica?		4.1%	7.6%	3.4%	83.3%
81. Da li su na sajtu objavljeni izveštaji o realizaciji projekata NVO koje je finansirala opština?		5.5%	7.6%	2.1%	37.5%
36. Da li su na sajtu dostupni podaci o postupanju po žalbama, predstavkama i prigovorima?	9.7%	7.6%	6.9%	-0.7%	-9.1%
84. Da li je godišnji plan rada uprave objavljen na sajtu?	2.1%	2.8%	6.9%	4.1%	150.0%
89. Da li je na sajtu objavljena evidencija imovine (nekretnina) u vlasništvu JLS koje su date u zakup, sa	0.7%	2.1%	6.9%	4.8%	233.3%

podacima o zakupcima, ceni i trajanju zakupa?					
47. Da li je informacija o podnošenju zahteva za slobodan pristup informacijama vidljiva u uslužnom centru (šalter sali) ili prostorijama uprave?	7.6%	3.4%	4.1%	0.7%	20.0%
92. Da li na sajtu JLS postoji dnevni ili nedeljni raspored aktivnosti gradonačelnika/predsednika opštine?	0.7%	2.8%	4.1%	1.4%	50.0%
91. Da li na sajtu JLS postoji evidencija kontakata sa lobistima?	0.7%	2.8%	3.4%	0.7%	25.0%
7. Da li su na sajtu objavljeni podaci kako su pojedinačno i poimenice odbornici glasali?	0.0%	0.0%	0.7%	0.7%	NA

Aneks 5. Lista indikatora LTI 2015, 2017, 2019, 2020, 2021 i 2022

Indicators	2021 i 2022	2020	2019	2017	2015
1. Da li su odluke koje usvaja skupština objavljene i dostupne na sajtu? **					
2. Da li su odluke koje usvaja gradsko veće obavljene i dostupne na sajtu?					/
3. Da li su odluke koje je usvajala skupština u protekla 24 meseca dostupne na sajtu?					
4. Da li su odluke koje je usvajalo gradsko veće u protekla 24 meseca dostupne na sajtu?					/
5. Da li su na sajtu objavljeni predlozi akata pre razmatranja na sednici skupštine?					
6. Da li su na sajtu objavljeni rezultati glasanja na poslednjoj sednici skupštine?					
7. Da li su na sajtu objavljeni podaci kako su pojedinačno i poimenice odbornici glasali?				/	/
Da li su na sajtu objavljeni rezultati glasanja sa sednica skupštine u proteklih 24 meseca?	/				
8. Da li su na sajtu objavljeni amandmani i obrazloženja amandmana podnetih na predloge akata koji su razmatrani na poslednjoj sednici?					
Da li su na sajtu objavljena obrazloženja podnetih amandmana?	/			/	/

9. Da li je na sajtu objavljen dnevni red naredne sednice skupštine?					
10. Da li na sajtu JLS postoje najave sednica opštinskog/gradskog veća?		/	/	/	/
11. Da li je na sajtu objavljen spisak odbornika?					
12. Da li na sajtu postoje podaci o kontaktu građana sa odbornicima?					
13. Da li je službeni list dostupan na sajtu? **					
Da li je poslovníkom predviđeno vreme za javna pitanja odbornika gradonačelniku/predsedniku opštine i/ili gradskom veću?	/				
14. Da li se sednice skupštine prenose direktno putem medija ili se objavljuju zapisnici (transkripti) ili emituju snimci sa sednica ili su dostupni snimci/prenosi na sajtu JLS?					
15. Da li je budžet za tekuću godinu dostupan na sajtu? **					
Da li je budžet objavljen na šest cifara ekonomske klasifikacije?	/	/	/	/	
16. Da li je obrazloženje budžeta dostupno na sajtu?					
17. Da li je budžet objavljen na sajtu u mašinski čitljivom ili pretraživom obliku?				/	/
18. Da li su 6-mesečni i 9-mesečni izveštaji o izvršenju budžeta dostupni na sajtu?					/

19. Da li su 6-mesečni i 9-mesečni izveštaji o izvršenju budžeta objavljeni na 6 cifara ekonomske klasifikacije?					
Da li su podaci o izvršenju budžeta u poslednjem okončanom tromesečju dostupni na sajtu?	/	/	/	/	
Da li su podaci o izvršenju budžeta azurirani u poslednjih 30 dana i dostupni na sajtu?	/	/	/	/	
20. Da li su mesečni izveštaji (ili kumulativni mesečni izveštaji) o izvršenju budžeta dostupni na sajtu?					/
21. Da li je na sajtu objavljen vodič za građane kroz budžet (građanski budžet)?					
22. Da li je održana javna rasprava o budžetu – anketiranje građana ili konsultativni skupovi?					
23. Da li je na sajtu objavljen javni poziv na javnu raspravu o budžetu?					
24. Da li je na sajtu objavljen izveštaj o javnoj raspravi o budžetu?					
25. Da li je u poslednjih 12 meseci razmatran i objavljen predlog završnog računa budžeta ili usvojeni završni račun budžeta?		/	/	/	/
Da li je u poslednjih 12 meseci objavljen predlog završnog računa budžeta ili usvojeni završni račun?	/				
26. Da li je u poslednjih 12 meseci razmatrana i objavljena na sajtu JLS revizija završnog računa budžeta?					
27. Da li su objavljeni finansijski planovi indirektnih korisnika budžeta odnosno da li je vidljiva struktura sredstava namenjena za indirektno korisnike?					
28. Da li opštinska uprava ima uslužni centar (šalter salu) preko kojeg pruža sve usluge?					

29. Da li su u uslužnom centru (šalter sali) ili u prostorijama uprave vidno istaknuti rokovi za izdavanje dokumenata i uputstva?					
Da li u uslužnom centru (šalter sali) ili prostorijama uprave postoje podaci o prijavi korupcije?	/				
30. Da li na u uslužnom centru (šalter sali) ili prostorijama uprave postoji mogućnost da građani prijave nepravilnosti u radu odnosno kršenje zakona, uključujući i korupciju?					
Da li na sajtu postoje mehanizmi za prijavu korupcije?	/				
31. Da li na sajtu postoji opcija da građani prijave nepravilnosti u radu odnosno kršenje zakona, uključujući i korupciju?					
32. Da li svi mehanizmi za prijavu korupcije i nepravilnosti dozvoljavaju anonimne prijave?				/	/
33. Da li je na sajtu dostupan podatak o radnom vremenu uprave sa građanima ili podaci o tel. broju preko kojeg je moguće dobiti tu informaciju?					
34. Da li su na sajtu objavljene kontrolne liste opštinskih/gradskih inspekcija?				/	/
35. Da li korisnik usluga JLS može da prati tok (status) predmeta na sajtu?					
36. Da li su na sajtu dostupni podaci o postupanju po žalbama, predstavkama i prigovorima?					
37. Da li na sajtu postoje podaci o uslugama koje opština pruža ?		/	/	/	/
38. Da li na internet stranici opštine postoje kontakt podaci o članovima saveta/ predsednicima mesnih zajednica?					

39. Da li na sajtu ili u informatoru postoji obaveštenje da građani mogu da prisustvuju sednicama skupštine i uputstvo kako se prijavljuju?					/
Da li skupština omogućava prisustvo građana sednicama?	/	/	/	/	
40. Da li postoje definisani termini za susret gradonačelnika/predsednika opštine (ili zamenika) sa građanima?					
41. Da li su u prostorijama vidno dostupni podaci o kontaktu predsednika opštine/gradonačelnika ili zamenika sa građanima?					
Da li se održavaju redovne konferencije za novinare (bar jednom mesečno) gradonačelnika/predsednika opštine?	/				
42. Da li opština sprovodi ispitivanje zadovoljstva građana korisnika usluga opštinske uprave u poslednje četiri godine?					
43. Da li je JLS na vreme dostavila tražene informacije? **				/	/
44. Protiv JLS nisu podnošene žalbe u prethodnoj godini zbog nedostavljanja (ignorisanja zahteva) informacija od javnog značaja?					
45. JLS nema neizvršena rešenja Poverenika u 2020. godini?					
46. Da li su podaci o podnošenju zahteva za slobodan pristup informacijama na sajtu?					
47. Da li je informacija o podnošenju zahteva za slobodan pristup informacijama vidljiva u uslužnom centru (šalter sali) ili prostorijama uprave?					
48. Da li na sajtu postoji stranica posvećena javnim nabavkama?					

49. Da li su na sajtu objavljeni podaci o JN u skladu sa ZJN (konkursi, dokumentacija, izmene, pitanja i odgovori...)?**					
50. Da li su na sajtu ili u informatoru obavljani podaci o sprovedenim JN u proteklih 12 meseci?					
51. Da li je informator objavljen na sajtu i ažuriran u poslednja 3 meseca?					
52. Da li informator sadrži aktuelan godišnji plan javnih nabavki ili link ka planu?					
53. Da li informator sadrži informaciju o platama funkcionera i službenika (eksplicitno)?					
Da li informator sadrži pravilnik o platama funkcionera?	/	/	/	/	
54. Da li informator sadrži podatke o uslugama koje opština pruža i rokovima za njihovo pružanje ili link ka registru ili mestu na sajtu gde su i usluge i rokovi?					
55. Da li na sajtu postoji poseban segment posvećen javnim preduzećima sa podacima o JP?					/
56. Da li na sajtu postoji poseban segment posvećen javnim ustanovama sa podacima o JU?					/
57. Da li posmatrano JP ima svoj sajt?		/	/	/	/
58. Da li posmatrana JU ima svoj sajt?		/	/	/	/
59. Da li su sprovedeni konkursi za izbor direktora javnih preduzeća?					

60. Da li je sproveden konkurs za izbor direktora javnih ustanova?					
61. Da li je na sajtu JLS ili JP objavljena sistematizacija JP?					
62. Da li je na sajtu JLS ili JU objavljena sistematizacija JU?					
63. Postoji li stranica Komisije za izbor direktora JP sa svim dokumentima, uključujući zapisnike sa sednica?		/	/	/	/
64. Da li su na sajtu JP ili JLS objavljeni dokumenti iz procedure izbora direktora JP?					
65. Da li su na sajtu JU ili JLS objavljeni dokumenti iz procedure izbora direktora JU?					
66. Da li su na sajtu JP ili JLS objavljeni godišnji planovi rada JP?		/	/	/	/
67. Da li su na sajtu JP ili JLS objavljeni izveštaji o radu JP?		/	/	/	/
Da li su godišnji planovi rada i izveštaji o radu JP objavljeni na sajtu JP ili JLS?	/				
68. Da li su na sajtu JU ili JLS objavljeni izveštaji o radu javnih ustanova?					
69. Da li su na sajtu javnih ustanova ili na sajtu JLS objavljeni godišnji planovi rada javnih ustanova?					/
Da li su na sajtu objavljeni izveštaji o razmatranju izveštaja o radu JP?	/	/	/	/	

Da li su na sajtu opštine objavljeni izveštaji o razmatranju izveštaja o radu JU?	/	/	/	/	
70. Da li su podaci o broju zaposlenih u JU objavljeni na sajtu JLS?		/	/	/	/
Da li su podaci o broju zaposlenih u opštini i JU objavljeni na sajtu?	/				/
71. Da li su podaci o broju zaposlenih u javnim preduzećima objavljeni na sajtu JLS?					/
Da li su podaci o broju zaposlenih u opštini, JP i JU objavljeni na sajtu?	/	/	/	/	
72. Da li je cenovnik usluga lokalnih institucija/preduzeća dostupan na internetu, na sajtu JLS ili JP/JU?					
Da li se sprovode konsultacije sa građanima kada se utvrđuju cene usluga JU i JP, kroz konsult. skupove, ankete ili preko savetodavnog tela (Zak. o zaštiti potrošača, čl. 83)?	/				
73. Da li postoje podaci na sajtu o sprovedenim javnim raspravama u poslednjih 12 meseci (izuzev budžeta)?					
Da li se sprovodi javna rasprava o povećanju stope, odnosno o visini javnih prihoda?	/	/	/	/	
74. Da li izveštaj o javnim raspravama sadrži podatke o predlozima koje su građani izneli i razloge za prihvatanje/odbijanje?					
75. Da li jedinica lokalne samouprave na sajtu redovno objavljuje poziv za zakup imovine u svom vlasništvu?					
76. Da li su na sajtu objavljeni izveštaji o dodeli imovine u zakup?					

Da li su na sajtu objavljeni konkursi/rezultati konkursa za za dodelu sredstava medijima?	/				
77. Da li su na sajtu objavljeni konkursi za dodelu sredstava medijima u poslednjih 12 meseci?		/	/	/	/
78. Da li su na sajtu objavljeni rezultati konkursa/rešenja za dodelu sredstava medijima u poslednjih 12 meseci?		/	/	/	/
Da li su na sajtu objavljeni konkursi/rezultati konkursa za za dodelu sredstava NVO?	/				
79. Da li su na sajtu objavljeni konkursi za dodelu sredstava NVO?		/	/	/	/
80. Da li su na sajtu objavljeni rezultati konkursa (rešenja) za dodelu sredstava NVO?		/	/	/	/
81. Da li su na sajtu objavljeni izveštaji o realizaciji projekata NVO koje je finansirala opština?		/	/	/	/
82. Da li su na sajtu objavljeni izveštaji o realizaciji medijskih projekata koje je finansirala JLS?					
Da li je objavljen podatak o iznosu sredstava koja se godišnje dodeljuju mesnim zajednicama?	/	/	/	/	
83. Da li je na sajtu objavljena važeća strategija razvoja JLS?					
84. Da li je godišnji plan rada uprave objavljen na sajtu?					
Da li je godišnji plan rada uprave pripremljen i usvojen u skladu sa planiranom dinamikom?	/	/	/	/	
85. Da li je objavljen izveštaj o radu uprave za prethodnu godinu?					

86. Da li je pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta uprave objavljen na sajtu?					
87. Da li su podaci o broju zaposlenih u JLS objavljeni na sajtu?					
Da li na sajtu postoje podaci o aktivnostima Saveta za sprovođenje etičkog kodeksa i kontaktima sa građanima?	/				
88. Da li postoji etički kodeks za zaposlene i da li je dostupan na sajtu?					
89. Da li je na sajtu objavljena evidencija imovine (nekretnina) u vlasništvu JLS koje su date u zakup, sa podacima o zakupcima, ceni i trajanju zakupa?					/
Da li uprava ima javni registar sa podacima o imovini jedinice lokalne samouprave i načinu njenog korišćenja?	/	/	/	/	
90. Da li su na sajtu objavljeni prostorni planovi i/ili urbanistički planovi?					
Da li su na sajtu objavljeni urbanistički planovi?	/				
91. Da li na sajtu JLS postoji evidencija kontakata sa lobistima?				/	/
92. Da li na sajtu JLS postoji dnevni ili nedeljni raspored aktivnosti gradonačelnika/predsednika opštine?				/	/
Da li je usvojen plan integriteta?	/				
93. Da li je usvojen plan integriteta i da li je JLS izvestila o njegovoj primeni?		/	/	/	/
94. Da li je usvojen Lokalni antikorupcijski plan?				/	/
95. Da li je predsednik opštine/gradonačelnik podneo izveštaj o imovini?					